

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mercredi

woensdag

05-10-2005

05-10-2005

Matin

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Annemie Turtelboom au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le paiement des pensions" (n° 7939)	2
<i>Orateurs:</i> Annemie Turtelboom, Bruno Tobbacq , ministre de l'Environnement et ministre des Pensions	
Question de Mme Greet van Gool au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le cumul d'une pension octroyée dans le cadre d'un régime de pension du secteur public et d'un revenu de remplacement" (n° 8219)	3
<i>Orateurs:</i> Greet van Gool, Bruno Tobbacq , ministre de l'Environnement et ministre des Pensions	
Question de M. François-Xavier de Donnea au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "la création de l'entité juridique 'association de pension'" (n° 8296)	5
<i>Orateurs:</i> François-Xavier de Donnea, Bruno Tobbacq , ministre de l'Environnement et ministre des Pensions	
Question de M. Guy D'haeseleer à la ministre de l'Emploi sur "le travail au noir dans le bâtiment" (n° 8165)	7
<i>Orateurs:</i> Guy D'haeseleer, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Question de M. Benoît Drèze à la ministre de l'Emploi sur "l'application de la CCT 72 du 30 mars 1999" (n° 8167)	9
<i>Orateurs:</i> Benoît Drèze, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Questions jointes de	12
- M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "le congé parental" (n° 8171)	12
- M. Joseph Arens à la ministre de l'Emploi sur "la revalorisation du congé parental" (n° 8203)	12
<i>Orateurs:</i> Bart Tommelein, Joseph Arens, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Question de Mme Maggie De Block à la ministre de l'Emploi sur "les problèmes juridiques liés au télétravail" (n° 8039)	14
<i>Orateurs:</i> Maggie De Block, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Questions jointes de	17
- Mme Maggie De Block à la ministre de l'Emploi sur "l'adaptation de la législation anti-harcèlement" (n° 8086)	17
- M. Guy D'haeseleer à la ministre de l'Emploi sur "l'efficacité de la loi contre le harcèlement au	17

INHOUD

Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de uitbetaling van de pensioenen" (nr. 7939)	2
<i>Sprekers:</i> Annemie Turtelboom, Bruno Tobbacq , minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen	
Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de cumulatie van een pensioen toegekend door een pensioenregeling van de openbare sector met een vervangingsinkomen" (nr. 8219)	3
<i>Sprekers:</i> Greet van Gool, Bruno Tobbacq , minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen	
Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de oprichting van de juridische entiteit 'pensioenvereniging'" (nr. 8296)	5
<i>Sprekers:</i> François-Xavier de Donnea, Bruno Tobbacq , minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen	
Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Werk over "het zwartwerk in de bouwsector" (nr. 8165)	7
<i>Sprekers:</i> Guy D'haeseleer, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "de toepassing van de CAO 72 van 30 maart 1999" (nr. 8167)	9
<i>Sprekers:</i> Benoît Drèze, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Samengevoegde vragen van	11
- de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "het ouderschapsverlof" (nr. 8171)	11
- de heer Joseph Arens aan de minister van Werk over "de herwaardering van het ouderschapsverlof" (nr. 8203)	12
<i>Sprekers:</i> Bart Tommelein, Joseph Arens, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de juridische knelpunten inzake telewerken" (nr. 8039)	14
<i>Sprekers:</i> Maggie De Block, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Samengevoegde vragen van	17
- mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de aanpassing van de anti-pestwetgeving" (nr. 8086)	17
- de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Werk over "de efficiëntie van de anti-pestwet"	17

travail" (n° 8327)

Orateurs: **Maggie De Block, Guy D'haeseleer, Freya Van den Bossche,** ministre de l'Emploi

Question de Mme Greet van Gool à la ministre de l'Emploi sur "le congé en cas de placement familial" (n° 8279)

Orateurs: **Greet van Gool, Freya Van den Bossche,** ministre de l'Emploi

Question de Mme Maggie De Block à la ministre de l'Emploi sur "le refus délibéré de certains demandeurs d'emploi d'accepter un emploi" (n° 8333)

Orateurs: **Maggie De Block, Freya Van den Bossche,** ministre de l'Emploi

(nr. 8327)

Sprekers: **Maggie De Block, Guy D'haeseleer, Freya Van den Bossche,** minister van Werk

Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Werk over "het pleegzorgverlof" (nr. 8279)

Sprekers: **Greet van Gool, Freya Van den Bossche,** minister van Werk

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de werkonwilligheid van sommige werkzoekenden" (nr. 8333)

Sprekers: **Maggie De Block, Freya Van den Bossche,** minister van Werk

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALESCOMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

du

van

MERCREDI 5 OCTOBRE 2005

WOENSDAG 5 OKTOBER 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.12 uur door de heer Hans Bonte, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.12 heures par M. Hans Bonte, président.

De **voorzitter**: Bij het begin van onze commissiewerkzaamheden in het nieuwe parlementaire jaar wil ik vooraf iedereen een vruchtbaar werkjaar toewensen. Ik hoop dat wij in dezelfde goede verstandhouding kunnen werken als het voorbije jaar, maar daaraan twijfel ik niet.

Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je voudrais m'exprimer sur l'ordre des travaux.

Je n'ai pas vérifié mais, si ma mémoire est bonne, Mme D'hondt et moi-même avons demandé à démarrer cette commission à partir de la semaine du 19 septembre. Il s'agissait de réaliser un travail de réflexion et de propositions constructives dans le cadre des débats sur les fins de carrière, le financement de la sécurité sociale et la liaison des allocations sociales au bien-être. Vous n'étiez pas convaincu dès la première réunion, mais je pense que cela avait été acté en commission et répercuté par vous-même en séance plénière à la suite d'une question posée au ministre Tobbacq. Je comprends que le gouvernement était un peu en retard dans ses travaux, retardant par le fait même les travaux du parlement.

Nous serions-nous mal compris? L'état d'esprit général semblait vouloir une réflexion, de manière autonome, destinée à alimenter positivement les réflexions du gouvernement. Pouvez-vous nous expliquer pourquoi ce projet de calendrier n'a pas été observé?

De **voorzitter**: Het is goed dat deze vraag wordt gesteld. Ook andere leden hebben ze mij in de wandelgangen gesteld.

Op het einde van het vorige werkjaar hebben we immers effectief gesproken over het eventueel vervroegd bijeenkomen van de commissie, met het oog op de discussie rond de eindeloopbaan. Toen werd in de commissie de praktische afspraak gemaakt dat, wanneer leden van oordeel waren dat zou moeten worden samengekomen of best zou worden samengekomen, zij contact zouden opnemen met mij of met het secretariaat. Ik heb in de loop van de voorbije weken geen enkele vraag van leden gekregen die ging in de richting van een vervroegde bijeenkomst om de discussie rond de eindeloopbaan in de commissie voor te bereiden.

Ik heb er dus geen enkele vraag over gekregen. Ik vermoed dat het secretariaat er ook geen heeft gekregen. Ik zou het anders wel hebben gehoord. Bijgevolg en ook rekening houdend met het feit dat een discussie lopende is binnen de regering samen met de sociale partners, werd, ook in de Conferentie van voorzitters, geoordeeld dat het niet nodig of nuttig was om bijeen te komen.

Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je n'avais pas compris

qu'il fallait se manifester à nouveau. Pour moi, c'était clair avant les vacances. Et on ne sait malheureusement pas revenir en arrière.

De **voorzitter**: De afspraak was duidelijk dat er een vraag zou komen van de leden van de commissie en dat wij op basis daarvan zouden oordelen of het nuttig was of niet. Die vraag is echter nooit gekomen.

01 Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de uitbetaling van de pensioenen" (nr. 7939)

01 Question de Mme Annemie Turtelboom au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le paiement des pensions" (n° 7939)

01.01 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een vraag van eind juli. Ik schrok zelf een beetje.

De nieuw gepensioneerdde werknemers kregen een bericht van de Rijksdienst van Pensioenen dat hun pensioen niet meer zou worden gestort vanaf de veertiende van de maand maar op de laatste dag van de maand. Volgens de brief zou de regeling enkel van toepassing zijn op de nieuwe pensioenen die ingaan vanaf de maand augustus van dit jaar. Heel wat mensen drukken hun ongenoegen uit over deze verlating van uitbetalingsdatum omdat zij eerst een brief kregen waarin de uitbetalingsdatum was aangekondigd op de veertiende van de maand.

Ik vernam graag van u, mijnheer de minister, waarom de datum voor uitbetaling veertien dagen werd verlaat. Is het, gelet op het principe van behoorlijk bestuur, niet wenselijk dat aan de mensen uitleg wordt verschaft over de verlating van de uitbetalingsdatum van hun pensioen? Heel wat mensen hebben namelijk twee brieven gekregen: een waarin de uitbetaling werd aangekondigd vanaf de veertiende van de maand en een waarin de uitbetaling werd aangekondigd op het einde van de maand. Welke besparingen levert dit voor de overheid op?

01.02 Minister Bruno Tobback: Mevrouw Turtelboom, de Ministerraad heeft op 8 juli 2005 – kort voor uw vraag – beslist om met ingang van augustus van dit jaar alle nieuwe pensioenen uniform te betalen op het einde van de maand. Dit is in de eerste plaats een vereenvoudiging en aan de andere kant maakt dit het ook mogelijk om op termijn tot een unieke betaling te komen van pensioenen in geval van gemengde loopbaan waarbij het pensioen uit verschillende bronnen komt.

De RVP heeft vóór de uitbetaling van het pensioen van augustus 2005 alle gepensioneerdde, van wie het pensioen ingaat op 1 augustus, schriftelijk in kennis gesteld van de wijziging van de betalingsdatum. Het gaat over ongeveer 4.500 personen in totaal. Dit is nog een vrij beperkt aantal.

Het is inderdaad juist dat die nieuwe gepensioneerdde – en dat zijn niet al die 4.500 – die vooraf al een betalingsdatum hadden ontvangen, een tweede brief hebben gekregen met kennisgeving van een gewijzigde uitbetalingsdatum. Dit zal bovendien nog eens gebeuren voor alle personen die na augustus 2005 met pensioen gaan en aan wie om allerlei redenen voordien al een betaaldatum werd meegedeeld. Ook zij zullen dus een tweede brief ontvangen maar dit aantal is uiteraard veel beperkter.

01.01 Annemie Turtelboom (VLD): A partir du mois d'août, les nouvelles pensions seraient désormais payées à la fin du mois plutôt que le quinze du mois. C'est ce que précise un avis adressé aux retraités par l'Office national des pensions (ONP).

Pourquoi la date de paiement a-t-elle été retardée? Les intéressés n'ont-ils pas droit à une explication? Pourquoi leur a-t-on d'abord indiqué que leur pension serait payée le quinze du mois? Quelles économies cette mesure permet-elle de réaliser?

01.02 Bruno Tobback, ministre: Le Conseil des ministres a décidé le 8 juillet qu'à partir du mois d'août, toutes les nouvelles pensions seraient payées à la fin du mois. Il s'agit d'une simplification qui permettra, à terme, un paiement unique pour une carrière mixte.

L'ONP a informé les 4.500 personnes concernées préalablement au paiement de la pension du mois d'août. Une autre date a été communiquée précédemment à certaines personnes. C'est également le cas dans une mesure limitée pour certaines personnes qui partiront à la retraite après le mois d'août.

Le nombre de plaintes est très faible. Je n'ai pas le sentiment que cette décision a entraîné une

Ondanks die twee brieven - wat volgens mij op zich nu ook niet zo dramatisch is - is het aantal schriftelijke of telefonische klachten bij de RVP totnogtoe heel erg beperkt gebleven. Zoals u weet, kan men tegenwoordig het gratis groen nummer van de RVP bellen, maar zelfs daar is het aantal vragen zeer beperkt gebleven.

grande frustration.

Cette mesure permet de réaliser une économie unique de 1,38 millions d'euros.

Ik heb dus de indruk dat die beslissing niet meteen tot grote frustratie heeft geleid bij de gepensioneerden. In ieder geval zal iedereen genieten van die vereenvoudiging, in de eerste plaats uiteraard de eigen diensten.

Wat de besparing betreft, is dit redelijk beperkt. Het levert immers een eenmalige besparing op van 1,38 miljoen euro.

01.03 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de minister, de klachten zijn misschien terechtgekomen bij de parlementsleden en minder bij de RVP.

01.03 Annemie Turtelboom (VLD): Les plaintes ont peut-être davantage été adressées aux parlementaires qu'aux services de l'ONP.

01.04 Minister Bruno Tobbac: (...)

01.05 Annemie Turtelboom (VLD): Dat is een ongelooflijk compliment bij deze start.

01.06 Minister Bruno Tobbac: Ik heb hiermee uiteraard niets fout gezegd over de heer Perl.

01.07 Annemie Turtelboom (VLD): Ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de cumulatie van een pensioen toegekend door een pensioenregeling van de openbare sector met een vervangingsinkomen" (nr. 8219)

02 Question de Mme Greet van Gool au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "le cumul d'une pension octroyée dans le cadre d'un régime de pension du secteur public et d'un revenu de remplacement" (n° 8219)

02.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb u hier al eerder vragen over gesteld. Het gaat over het verschil tussen de pensioenregeling voor de openbare sector en de pensioenregeling voor werknemers en zelfstandigen, een verschil dat ook reeds werd aangeklaagd door de ombudsdienst Pensioenen.

02.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Le régime de pension du secteur public diffère de celui des travailleurs salariés et des indépendants sur le plan de la règle de cumul. Le service de médiation des Pensions a déjà dénoncé cet état de fait. Le régime de pensions des travailleurs salariés et des indépendants prévoit une suspension du versement de la pension pour les mois au cours desquels l'intéressé perçoit une allocation sociale, tandis que le régime de pensions du secteur public prévoit une suspension automatique d'un an quand l'intéressé perçoit une

Het gaat met name om een verschil dat betrekking heeft op de cumulatie van een pensioen, toegekend door de pensioenregeling van de openbare sector, met een vervangingsinkomen. Die cumulatie is niet toegestaan, maar de vraag rijst hoe die regel wordt toegepast wanneer de betrokkene slechts gedurende een bepaalde periode van het jaar een vervangingsinkomen geniet.

Voor werknemers en zelfstandigen wordt de betaling van het pensioen maar geschorst voor de maanden waarin de betrokkene daadwerkelijk een sociale uitkering geniet. In de regeling van de openbare sector echter wordt de betaling van het rust- of overlevingspensioen voor het hele jaar geschorst wanneer de

betrokkene een uitkering wegens loopbaanonderbreking of vermindering van arbeidsprestaties ontvangt en de betaling van het overlevingspensioen wordt ook voor het hele jaar geschorst wanneer de betrokkene een vervangingsinkomen geniet, ook al is dat maar voor één maand. Er is dus een duidelijk verschil in de regeling voor de openbare sector enerzijds en voor de werknemers en zelfstandigen anderzijds.

Ik heb hierover in juni nog een vraag gesteld. U hebt toen gezegd dat de werkgroep die u hebt opgericht over deze problematiek zijn werkzaamheden heeft beëindigd en dat een voorstel werd uitgewerkt om de drie regelingen te harmoniseren. Dat voorstel zou zijn opgenomen in de nota Actief Ouder Worden en zou tijdens de discussie over het eindeloopbaandebat naar voren worden gebracht.

Mijnheer de minister, ik had graag vernomen wat de stand van zaken van dit specifieke dossier is.

02.02 Minister **Bruno Tobbacq**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw van Gool, u kunt de stand van zaken van het eindeloopbaandebat elke dag in de kranten volgen. U weet dat wij over een aantal zaken nog aan tafel zitten. Er is pas een akkoord als wij het over alles eens zijn.

Wat dit betreft, zijn er inderdaad specifieke voorstellen gedaan inzake cumulatie van een overlevingspensioen met een toegelaten beroepsbezigheid als met een vervangingsinkomen. Wij zijn er tot nu toe altijd van uit gegaan dat het een zo eenvoudig mogelijke regeling moet zijn die in alle stelsels van toepassing is.

Het is nog niet duidelijk of iedereen daarmee akkoord gaat, er zijn ook argumenten om te zeggen dat het apart zou moeten of zou kunnen blijven, minstens in de sector van de overheidspensioenen. Totnogtoe zijn we echter nog niet tot een echt besluit gekomen.

02.03 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. We hebben ook vorige keer al gezegd dat dit dossier deel uitmaakt van het debat rond de eindeloopbaan, hoewel het toch een specifiek probleem is. Het gaat met name om overlevingspensioenen die in de hele loopbaan kunnen voorkomen. Het kan evengoed voor iemand zijn die 25 jaar is. Als ik u goed begrijp maakt dit punt zeker deel uit van het globale dossier?

02.04 Minister **Bruno Tobbacq**: Dit zit erin, in die mate zoals als volgt uitgelegd. U zegt dat het veel meer is dan een eindeloopbaan. Dat is juist in die zin dat het gaat om leeftijden die soms veel lager kunnen zijn dan 56 of 57 jaar. In veel gevallen kan dat echter wel het einde van een loopbaan betekenen gezien het feit dat de cumulbeperking, met name bij overlevingspensioenen, het heel moeilijk maakt om nog een echte carrière op te bouwen als men wil leven van zijn overlevingspensioen. Er zijn inderdaad voorstellen gedaan om daar iets aan te doen, in die zin dat het een werkloosheidsval of een inactiviteitsval is die weegt op de sociale zekerheid.

02.05 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Wat hier toch wel aangeklaagd wordt is vooral het feit dat er een verschillende regeling is bij werknemers en zelfstandigen aan de ene kant en de openbare sector aan de andere kant. Eigenlijk spelen er dus drie regelingen wat betreft de eindeloopbaan. Ik zal later nog wel eens op dit onderwerp

allocation pour cause d'interruption de carrière ou de réduction des prestations ou quand il bénéficie d'un revenu de remplacement, ne fût-ce que pour un mois. J'ai déjà posé une question à ce sujet en juin. Quel est l'état d'avancement de ce dossier?

02.02 **Bruno Tobbacq**, ministre: Le débat des fins de carrière n'est pas encore terminé. Il n'y aura d'accord que quand nous aurons atteint un consensus en tous points. Des propositions ont été énoncées concernant le cumul d'une pension de survie et d'une activité professionnelle autorisée. Nous sommes favorables à une solution aussi simple que possible qui soit applicable à tous les régimes.

02.03 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Il ne s'agit pas seulement de scénarios de fin de carrière. Le problème que j'évoque ici est plus spécifique et peut tout aussi bien concerner des jeunes.

02.04 **Bruno Tobbacq**, ministre: Il est vrai que les plus de cinquante ans ne sont pas les seuls concernés mais étant donné que la limitation du cumul entrave lourdement le développement de carrière, cette dernière est souvent vouée à se terminer de la sorte.

02.05 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): J'aimerais surtout attirer l'attention sur les différences entre le régime des indépendants et des travailleurs salariés d'une part et le

terugkomen.

régime d'application dans la
fonction publique d'autre part.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vraag nr. 8288 van mevrouw Turtelboom wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

03 Question de M. François-Xavier de Donnea au ministre de l'Environnement et ministre des Pensions sur "la création de l'entité juridique 'association de pension'" (n° 8296)

03 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Leefmilieu en minister van Pensioenen over "de oprichting van de juridische entiteit 'pensioenvereniging'" (nr. 8296)

03.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, la loi dite "Vandenbroucke" du 13 mars 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci indique, en son article 67 alinéa 1er, que les institutions de prévoyance sont considérées comme des entreprises d'assurances et qu'elles doivent être agréées sous la forme d'une association sans but lucratif, d'une association d'assurances mutuelles ou sous une autre forme juridique qui est autorisée par ou en vertu d'une disposition légale réglementaire.

Il est fait référence ici à l'entité juridique "association de pension" qui est actuellement en discussion dans la commission des Pensions complémentaires qui doit faire un rapport à ce sujet à la Commission bancaire.

Selon les commentaires de l'article 67, l'objectif de la création de cette nouvelle forme juridique est de rendre compatibles les formes actuelles des institutions de prévoyance aux règles de fonctionnement des personnes morales de droit public.

Aujourd'hui, cette entité n'a pas encore été mise en place, ce qui a pour conséquence que certains fonds de pension, dont ceux organisés en fonds de sécurité et d'existence pour le secteur métal/ouvrier et construction/ouvrier, ne sont pas en mesure actuellement de se mettre en conformité avec le prescrit légal de l'article 67. En effet, certains secteurs préfèrent n'opter pour aucune forme juridique existante dans l'attente de la création de cette nouvelle entité juridique "association de pension", et cela par crainte de perdre leurs avantages actuels

Monsieur le ministre, mes questions sont les suivantes:

- Pourquoi cette nouvelle entité juridique telle qu'elle est prévue par la "loi Vandenbroucke" n'est-elle pas encore créée?

- La période transitoire prévue par la "loi Vandenbroucke" venant bientôt à échéance, quand les institutions qui le souhaitent pourront-elles s'organiser sous cette nouvelle forme juridique?

03.02 **Bruno Tobback**, ministre: Monsieur le président, monsieur de Donnea, l'article 67 de la "loi Vandenbroucke" a effectivement modifié la loi relative au contrôle des entreprises d'assurances qui imposait que les institutions de retraite professionnelle soient agréées sous la forme, soit d'une association sans but lucratif, soit d'une association d'assurances mutuelles.

03.01 **François-Xavier de Donnea** (MR): Sommige sectoren vrezen dat ze hun huidige voordelen zullen verliezen en verkiezen daarom hun pensioenfonds niet op een bestaande rechtsvorm te enten zolang de nieuwe juridische entiteit "pensioenvereniging" niet is opgericht. Nochtans legt artikel 67 van de wet "Vandenbroucke" hun die verplichting op en werd die nieuwe entiteit precies ingevoerd om die pensioenfondsen een wettelijk karakter te geven.

Waarom werd die nieuwe entiteit nog niet opgericht? De in de wet bepaalde overgangperiode is bijna verstreken. Wanneer komt de nieuw entiteit er?

03.02 **Minister Bruno Tobback**: De wijziging die de wet "Vandenbroucke" aan de wet betreffende de controle op de verzekeringsondernemingen heeft aangebracht, heeft ons inderdaad

Il est aussi exact que les travaux préparatoires de la "loi Vandenbroucke" invoquent la compatibilité de ces deux formes juridiques avec les règles de fonctionnement des personnes morales de droit public, mais il s'agissait à ce moment de régler le problème d'un seul fonds de pension, dont le Conseil d'Etat n'autorisait pas la constitution sous les formes juridiques existantes, et le cas des fonds sectoriels n'était en aucun cas visé par cette disposition spécifique.

Par ailleurs, en introduisant cette modification, le législateur a permis la création d'une nouvelle forme juridique parfaitement adaptée à la situation spécifique des institutions de retraite professionnelle, mais il n'a pas écarté les formes d'associations qui existaient à l'époque, à savoir l'ASBL et l'association d'assurances mutuelles qui restent des formes juridiques tout à fait compatibles avec la particularité des institutions de retraite professionnelle.

La raison pour laquelle cette nouvelle forme juridique n'a, à ce jour, pas encore été créée réside dans le fait que les institutions elles-mêmes ont pris l'initiative de faire examiner cette problématique au sein de la commission des Pensions complémentaires et que je souhaite laisser toute liberté au secteur de parvenir à un consensus ou au moins à une proposition spécifique.

Dans ces conditions, il ne m'est donc pas permis de donner la date à laquelle la nouvelle forme autorisée par la "loi Vandenbroucke" verra éventuellement le jour. Quant à la période transitoire prévue par la loi, elle concerne uniquement les fonds de sécurité existants, chargés de la gestion du régime des pensions sectorielles qui existaient au 1er janvier 2004. Ils ne seront soumis aux dispositions de la loi relative au contrôle des entreprises d'assurances qu'à partir du 1er janvier 2007 ou à la date d'entrée en vigueur de la convention collective du travail sectoriel qui adapte le régime de la pension à la "loi Vandenbroucke" si cette date était antérieure.

Dans tous les cas, l'exécution de ces engagements de pensions sectorielles doit être confiée au plus tard le 31 décembre 2007 à un organisme de pension, c'est-à-dire soit à une entreprise d'assurances soit à une institution de prévoyance constituée sous l'une des formes juridiques existantes.

03.03 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je remercie le ministre pour ses explications. S'il pouvait me transmettre son texte écrit, je lui en saurais gré.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega's, daarmee zijn we aan het einde gekomen van de vragen die gericht waren aan de minister van Leefmilieu en Pensioenen. Ik bedank de minister en nodig gelijktijdig de minister van Werk en Consumentenzaken uit om vooraan plaats te nemen.

Collega's, ik heb net het bericht gekregen dat mevrouw De Block onderweg is. Zij vraagt mij of het mogelijk is om haar vragen achteraan te zetten zodat zij ze nog effectief kan stellen. Ik kijk in eerste instantie naar de heer D'haeseleer, omdat de tweede vraag een gekoppelde vraag is. Ik ben alvast geneigd om daarop in te gaan.

toegelaten om de bestaande vormen (VZW en onderlinge verzekeringsvereniging) met die nieuwe juridische entiteit aan te vullen.

Die entiteit werd nog niet opgericht, omdat ze nog door de Commissie voor aanvullende pensioenen wordt bestudeerd. Ik wil de sector alle vrijheid laten om zelf een specifieke oplossing uit te werken en kan u dus niet zeggen wanneer die nieuwe entiteit er desgevallend zal komen.

De overgangsbepaling betreft uitsluitend de fondsen voor bestaanszekerheid die op 1 januari 2004 bestonden en die pas vanaf 1 januari 2007 aan de wet betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen worden onderworpen, of op de datum van inwerkingtreding van de sectorale collectieve arbeidsovereenkomst die het pensioenstelsel aan de wet-Vandenbroucke aanpast, indien die datum het einde van voormelde termijn voorafgaat. Hoe dan ook moet de uitvoering van de sectorale pensioentoezeggingen uiterlijk op 31 december 2007 aan een pensioeninstelling, dit wil zeggen óf een verzekeringsmaatschappij, óf een voorzorgsinstelling opgericht als een van de bestaande rechtsvormen, worden toevertrouwd.

De vraag van mevrouw Turtelboom, nummer 8087, zal gesteld worden in de commissie voor het Bedrijfsleven, waar ze beter op haar plaats is, dacht ik.

04 Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Werk over "het zwartwerk in de bouwsector" (nr. 8165)

04 Question de M. Guy D'haeseleer à la ministre de l'Emploi sur "le travail au noir dans le bâtiment" (n° 8165)

04.01 Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uit cijfers van de Confederatie Bouw blijkt dat de forse groei in de bouwnijverheid niet echt leidt tot meer jobs in de sector. Zij zeggen dat er in de eerste helft van dit jaar bijna 12 procent meer bouwvergunningen zijn uitgegeven, terwijl de tewerkstelling in de sector met amper 0,8 procent is gestegen. De belangrijkste reden die zij aanhalen, is het toenemende zwartwerk, dat vooral wordt uitgevoerd door illegale bouwvakkers uit Centraal- en Oost-Europa. Vooral de stijgende aanwezigheid van Poolse werknemers op de werven blijkt op te vallen. Men spreekt van 100.000 illegale Polen die werkzaam zijn in de bouw, maar ook in de schoonmaaksector. De methodes die gehanteerd worden, zijn alom bekend, van louter illegale werknemer tot het misbruik van het systeem van het onderaannemingscontract en de schijnzelfstandigheid. Dat brengt uiteraard met zich mee dat mensen kunnen werken zonder toepassing van de loon- en arbeidsvoorwaarden die in ons land gelden.

Het probleem van het zwartwerk wordt dus alsmaar groter volgens de bouwfederatie en oneerlijke concurrentie brengt ook aannemers stilaan in de verleiding om mensen in het zwart tewerk te stellen omdat zij de concurrentie met buitenlandse bedrijven of binnenlandse bedrijven die buitenlandse werknemers tewerkstellen, niet langer aankunnen.

Ik had dan ook graag de volgende vragen gesteld aan mevrouw de minister.

Bevestigen de controles van uw diensten inderdaad dat het zwartwerk in de bouwsector de laatste tijd enorm is toegenomen?

Er werden in het verleden al een aantal maatregelen genomen tegen illegale arbeid in de bouwsector. Hoe evalueert u het samenwerkingsakkoord of het charter met de sector op het vlak van de strijd tegen illegale arbeid? Overweegt u, zoals de bouwfederatie vraagt, om extra middelen in te zetten om het fenomeen de kop in te drukken? Zo ja, wat is de timing daarvoor? Welke maatregelen worden door uw diensten genomen?

04.02 Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst even spreken over het stijgend aantal bouwvergunningen en het effect daarvan op tewerkstelling. Vanzelfsprekend is daar een effect op. Ten eerste, als er meer wordt gebouwd, zal een deel natuurlijk ook meer gebeuren door de bouwheer zelf of door familieleden. Ten tweede wordt een deel ook uitbesteed aan zelfstandige ambachtslieden, al dan niet in onderaanneming, al dan niet in hoofd- of bijberoep. Werkgevers kunnen ook een beroep doen op uitzendarbeid. Dat moet men er ook bijtellen. Daarnaast kunnen werken natuurlijk legaal worden uitbesteed aan buitenlandse aannemer of onderaannemers in het kader van het vrij verkeer van

04.01 Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Des statistiques publiées par la Confédération de la Construction montrent que la forte croissance dans ce secteur ne génère que peu d'emplois. Ce phénomène serait dû à une hausse du travail au noir. D'après certaines sources, le secteur de la construction et du nettoyage emploierait 100.000 travailleurs polonais illégaux. Différents systèmes permettraient à ces personnes de travailler dans notre pays au mépris de nos conditions en matière de salaire et de travail.

Cette concurrence déloyale inciterait certains entrepreneurs à employer à leur tour du personnel au noir.

Les contrôles confirment-ils la hausse exponentielle du travail au noir dans le secteur de la construction? Comment la ministre évalue-t-elle la charte conclue avec le secteur sur le plan du travail illégal? Envisage-t-elle d'affecter des moyens supplémentaires pour réprimer ce phénomène? Dans l'affirmative, selon quel calendrier? Quelles mesures les services prennent-ils?

04.02 Freya Van den Bossche, ministre: Le nombre croissant de permis de bâtir a un effet sur l'emploi. Une partie des travaux sont naturellement aussi pris en charge par le maître d'ouvrage ou par des proches, une autre partie est sous-traitée à des artisans indépendants exerçant leur activité à titre principal ou accessoire. De plus, les employeurs peuvent faire

diensten. Dat zal ook een belangrijk pakket uitmaken. Een deel van die werkzaamheden zal inderdaad worden opgevangen in het zwart, ofwel via overuren die in het zwart worden gepresteerd ofwel volledig in het zwart. U hebt een punt dat in ieder geval een deel van de stijging die zich niet vertaalt in een even grote stijging van de tewerkstelling, daarmee zal te maken hebben.

Er moet natuurlijk wel een onderscheid gemaakt worden, niet zozeer wat betreft effecten op de arbeidsmarkt, maar wel wat betreft de aanpak voor mij en mijn diensten. Het gaat om illegale arbeid in de strikte zin, dat wil zeggen buitenlandse werknemers die illegaal in het land verblijven, geen arbeidskaart hebben maar hier toch werken en fraudemechanismen die eigenlijk onder de vlag van het vrij verkeer van diensten gegroepeerd kunnen worden, zoals oneigenlijke en valse detacheringen van buitenlandse werknemers. Beide gebeuren en de aanpak voor beide is heel verschillend.

De controles op zwartwerk blijven een absolute prioriteit voor de inspectie. De bouwsector is immers als een van de belangrijkste risicosectoren gedetecteerd. De controles op werven zijn intussen bijna routine, maar aangezien werfactiviteiten per definitie nogal mobiel zijn, is zwartwerk er niet altijd even gemakkelijk te detecteren. In ieder geval, in de deelsectoren waar de kans op zwartwerk relatief gezien nog groter is, zoals bij renovatiewerken, worden er op regelmatige tijdstippen speciale acties georganiseerd. Die zullen we ook moeten voortzetten.

Met het oog op de verhoging van de efficiëntie van het optreden van de inspectiediensten is medewerking van de sector natuurlijk heel belangrijk. De concrete informatie die ons wordt aangebracht, biedt ons de mogelijkheid om gerichter te werk te gaan. Daarom worden de huidige samenwerkingsakkoorden heronderhandeld, in de zin van een verder opentrekken naar meer partners en ook nieuwe wijzen van samenwerken.

Hoe dan ook is er de steeds meer multinationale arbeidsmarkt. In dat kader hebben de dienst toezicht op sociale wetten, de dienst sociale inspectie en de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid een aantal gespecialiseerde controlecellen opgericht en ook een aantal specifieke informaticatoepassingen in gebruik genomen, zoals de databank Gotot, dat is de registratie van E101-formulieren.

Het federaal coördinatiecomité voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude ondersteunt die acties via het helpen ontwikkelen van een aantal multidisciplinaire controlehandboeken en de organisatie van contacten met buitenlandse inspectiediensten, waartoe bijzondere inspanningen geleverd worden vooral ten opzichte van de nieuwe lidstaten, omdat de grootste gevaren – als ik dat woord mag gebruiken – toch uit die richting komen.

appel à des travailleurs intérimaires. Une partie importante est confiée légalement à des entrepreneurs ou à des sous-traitants étrangers. Certains de ces travaux sont effectivement réalisés au noir et c'est sûrement ce qui explique pourquoi la croissance du secteur ne se traduit pas par une hausse de l'emploi.

S'agissant de l'approche suivie par mes services, il convient d'établir une distinction entre le travail illégal sensu stricto et les mécanismes de fraude tels que les détachements impropres et factices de travailleurs étrangers.

Les contrôles sur le travail au noir demeurent une priorité absolue pour les services d'inspection. Sur ce plan, le secteur de la construction est l'un des principaux secteurs à risques. Les activités de chantier étant relativement mobiles, le travail au noir n'est pas toujours facile à repérer. Mais à intervalles réguliers, nous lançons des actions spéciales dans certains secteurs partiels.

La collaboration du secteur est extrêmement importante. Un nouveau cycle de négociations sur les accords de coopération a été entamé afin de permettre à davantage de partenaires de s'y associer et de pouvoir opter pour de nouveaux modes de coopération.

Le marché du travail est de plus en plus multinational. Le service Contrôle des lois sociales, le service Inspection sociale et l'Office national de la sécurité sociale ont créé un certain nombre de cellules de contrôle spécialisées et adopté toute une série d'applications informatiques spécifiques.

Le comité de coordination fédéral pour la lutte contre le travail illégal et la fraude sociale soutient ces

actions de deux façons : en mettant à disposition des manuels de contrôle multidisciplinaires et en établissant des contacts avec des services d'inspection étrangers, en particulier ceux des nouveaux Etats membres.

04.03 **Guy D'haeseleer** (Vlaams Belang): Mevrouw de minister ik ga ermee akkoord dat 12% meer bouwvergunningen uiteraard niet leidt tot 12% meer tewerkstelling. Op dat vlak hebt u gelijk.

Natuurlijk, als de bouwfederatie zelf de alarmklok luidt, dan denk ik dat er van op het terrein toch heel veel signalen zijn waaruit blijkt dat zwartwerk de pan uitswingt.

U zegt terecht dat een aantal databanken worden ingezet in de strijd tegen illegale arbeid en dergelijke meer. Er zijn effectief controles op de werven. Misschien moeten we ons afvragen of er genoeg controles zijn. Uiteraard is het nooit genoeg. Er kan ook niet bij elke bouwwerf een inspecteur van uw diensten geplaatst worden. Toch wil ik ervoor pleiten om te onderzoeken of de mankracht niet opgedreven kan worden.

Ik vermoed en vrees een beetje dat als we die kwaal niet effectief aanpakken, er steeds meer aannemers niet meer aan de verleiding zullen kunnen weerstaan, enkel en alleen al om het hoofd boven water te houden, om ook dergelijke praktijken toe te passen. Dat zal leiden tot een ontwrichting van de sector, wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

05 **Question de M. Benoît Drèze à la ministre de l'Emploi sur "l'application de la CCT 72 du 30 mars 1999" (n° 8167)**

05 **Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "de toepassing van de CAO 72 van 30 maart 1999" (nr. 8167)**

05.01 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, je suis heureux de vous retrouver après ces vacances et ce congé de maternité.

Le 30 mars 1999, le Conseil national du Travail a conclu une convention collective de travail (CCT 72) relative à la gestion de la prévention du stress occasionné par le travail.

Cette convention collective présente un cadre intéressant en la matière mais ne repose que sur des avis, sans obligation de résultat et sans mécanisme de sanction. Pour être certain, j'ai lu à plusieurs reprises le chapitre 3 de la convention collective relative aux obligations de l'employeur. Les éléments sur lesquels sa politique doit porter y sont indiqués, de même que les modalités d'information et de concertation avec les travailleurs et leur organisme de représentation. Nulle part, il n'est prévu de mécanisme d'évaluation, de contrôle et de sanction.

Dans de nombreuses entreprises où cette convention collective de

04.03 **Guy D'haeseleer** (Vlaams Belang): Il est évident que 12% de permis de bâtir en plus n'aboutissent pas à 12% d'emploi supplémentaire mais le secteur actionne lui-même la sonnette d'alarme. Peut-être devrions-nous nous demander s'il y a suffisamment de contrôles. Si nous ne nous attaquons pas réellement à ce fléau, de plus en plus d'entrepreneurs de travaux ne pourront pas résister à la tentation de se livrer eux aussi à de telles pratiques.

05.01 **Benoît Drèze** (cdH): Al vormt de CAO van 30 maart 1999 betreffende het beleid ter voorkoming van stress door het werk een interessant wetgevend kader, toch houdt zij geen resultaatsverbintenis of sanctiemechanisme in. In heel wat bedrijven is zij dan ook niet in concrete maatregelen omgezet.

Bestaan er studies over dit onderwerp? Zijn ze volledig? Welke zijn de conclusies ervan? Moet die CAO niet worden beoordeeld en herzien, zodat ze in de praktijk kan worden gebracht?

travail est appliquée, les discussions au sein du comité d'entreprise ou au sein du comité de prévention et de protection au travail ne débouchent sur aucune décision concrète. Pourtant, dans certains cas qui me sont rapportés, les parties concernées, y compris l'employeur, conviennent qu'un certain nombre de membres du personnel – de manière collective et non pas isolée – est concerné par le stress tel que défini à l'article 1er de la CCT 72.

Madame la ministre, pouvez-vous me dire si vos services disposent d'études en la matière? J'ai connaissance de faits isolés. Existe-t-il une étude exhaustive sur ces questions? Dans l'affirmative, quelles en sont les conclusions?

Enfin, le moment ne serait-il pas venu, en concertation avec les partenaires sociaux, d'évaluer et d'améliorer cette convention collective en vue de la rendre plus opérationnelle sur le terrain?

05.02 Freya Van den Bossche, ministre: Monsieur le président, la direction Recherche pour l'amélioration des conditions de travail examine depuis des années le facteur du stress au travail au moyen d'études effectuées au sein des entreprises et sur base de leur banque de données qui contient les résultats des questionnaires soumis à 400 organisations et quelque 67.000 travailleurs.

Depuis plusieurs années, la direction Humanisation du travail étudie les phénomènes du stress via l'organisation de journées d'étude, colloques et workshops axés sur plusieurs groupes cibles et secteurs. Par ailleurs, la division de la Promotion du bien-être au travail au SPF Emploi, Travail et Concertation sociale est le promoteur d'un projet intitulé "Stress au travail" dans le cadre du fonds social européen.

Jusqu'à présent, le projet "Stress au travail" a débouché sur trois projets achevés:

L'étude Belstress 1 a démontré que le stress au travail est un facteur déterminant d'absentéisme, peu importe la catégorie socioprofessionnelle et le secteur. Le taux d'absentéisme est plus élevé chez les femmes, même si on prend en considération plusieurs facteurs comme la responsabilité vis-à-vis des enfants, l'état de santé objectif, etc.

L'étude Belstress 2 a examiné les modifications, tout au long d'une période de 6 ans, des facteurs psychosociaux. Il existe un lien entre la perception d'une aptitude limitée pour le boulot et la perception d'un stress important au travail.

L'étude Somstress a démontré que le harcèlement moral et le stress au travail ainsi que la combinaison travail/ménage sont des facteurs déterminants dans la perception de santé, de dépressions, d'inquiétudes, de fatigue chronique ainsi que d'absentéisme.

L'étude WOCCQ, quant à elle, est une étude méthodologique du développement d'un questionnaire, à savoir le "working conditions and control questionnaire".

Enfin, l'étude Belstress 3 en cours actuellement se penche sur les inégalités d'absentéisme par maladie.

05.02 Minister Freya Van den Bossche: Het probleem wordt al een aantal jaar door mijn departement bestudeerd, met name door de Directie van het onderzoek naar de verbetering van de arbeidsomstandigheden en door de Algemene Directie Humanisering van de Arbeid.

Het programma "Stress op het werk" van de Afdeling van de promotie van het welzijn op het werk, heeft geleid tot drie projecten waarin dieper wordt ingegaan op de aangetoonde invloed van stress op het ziekteverzuim, de wijzigingen in de psychosociale factoren gedurende een periode van zes jaar en de verschillen tussen de aandoeningen die tot ziekteverzuim leiden.

Uit de studie die de sociale partners in 2004 naar de impact van de CAO 72 uitvoerden, blijkt dat de ondernemingen wel degelijk op de hoogte zijn van dit probleem, maar dat ze moeilijkheden ondervinden om het in het bedrijfsbeleid een plaats te geven en om concrete maatregelen te nemen, omdat ze niet over voldoende knowhow beschikken. Daarom werd in 2005 een gids met betrekking tot die CAO uitgegeven, ten behoeve van werknemers en werkgevers.

Daarnaast stel ik voor het overleg

En 1999, les partenaires sociaux ont décidé d'intégrer la politique relative au stress dans la politique d'entreprise par le biais d'une CCT. Ils voulaient régler eux-mêmes la matière liée au stress. La CCT 72 en était le résultat.

En 2004, les partenaires sociaux ont réalisé une analyse de l'impact de cette CCT. Leurs constatations étaient les suivantes. Grâce à la CCT, les entreprises prennent en considération la problématique du stress mais la prévention du stress a toujours du mal à se faire intégrer dans la politique d'entreprise. Aussi, des enquêtes sur le stress dans l'entreprise ont été réalisées mais les résultats n'ont pas donné lieu à des mesures concrètes par rapport au stress car le know how nécessaire pour convertir l'information en mesures fait apparemment défaut. Le stress ne doit pas nécessairement être étudié du point de vue du bien-être mais également du point de vue de la politique du personnel, des conditions de travail et des processus de changement.

Pour cette raison, les partenaires sociaux ont publié, en 2005, un guide de la CCT destiné aux travailleurs et aux employeurs. Ce guide contient des informations de base pratiques pour mettre en œuvre les engagements de la CCT.

De plus, je propose d'organiser une concertation avec les partenaires sociaux et les services de prévention externes qui devront mettre en pratique la CCT au niveau de l'entreprise afin de vérifier quelles actions peuvent être entreprises pour améliorer l'application de la CCT.

Une des pistes envisagées est celle de la centralisation des bonnes pratiques au sein du SPF Emploi, Travail et Concertation sociale pour que les entreprises puissent en tirer des enseignements. Les mécanismes de contrôle du respect de la CCT doivent également être améliorés de façon à permettre à l'Inspection sociale de mieux contrôler le respect de la CCT. Par ailleurs, la sensibilisation permanente est importante; elle peut être assurée tant par les partenaires sociaux que par le SPF Emploi, Travail et Concertation sociale.

Enfin, nous voulons examiner comment les dispositions de la CCT peuvent également être rendues applicables au secteur public.

05.03 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je voudrais répliquer pour inviter Mme la ministre à prévoir un mécanisme de sanction simple et concret dans le cadre de l'évaluation en cours depuis un certain temps et qu'elle semble relancer maintenant. En effet, dans des cas concrets d'entreprises où un rapport a été établi par une structure extérieure et a été accepté à la fois par le patronat et les syndicats, avec des mesures concrètes, il faudrait prévoir un système de sanction simple et concret quand ces mesures ne sont pas mises en œuvre. C'est la portée principale de mon message.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Bart Tommelein aan de minister van Werk over "het ouderschapsverlof" (nr. 8171)
- de heer Joseph Arens aan de minister van Werk over "de herwaardering van het ouderschapsverlof"

tussen de sociale partners en de externe preventiediensten op gang te brengen, dat tot een betere toepassing van de CAO moet leiden. In dat verband wordt gedacht aan de centralisatie van de "good practices" binnen de FOD Werkgelegenheid, aan een verbetering van de controlemechanismen, aan sensibilisatie en aan de toepassing van de bepalingen van de CAO op de openbare sector.

05.03 Benoît Drèze (cdH): Ik dring erop aan dat een eenvoudig en correct sanctiemechanisme in het leven wordt geroepen.

(nr. 8203)

06 Questions jointes de**- M. Bart Tommelein à la ministre de l'Emploi sur "le congé parental" (n° 8171)****- M. Joseph Arens à la ministre de l'Emploi sur "la revalorisation du congé parental" (n° 8203)**

06.01 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het koninklijk besluit van 15 juli 2005 tot wijziging van sommige bepalingen inzake loopbaanonderbreking heeft een aantal zaken in verband met het ouderschap gewijzigd. Ten gevolge van artikel 2, § 1, in fine van dat KB dienen arbeidsverminderingen van 1/5de waarop ouders maximaal 15 maanden recht hebben opgenomen te worden in periodes van 5 maanden. De regeling treedt in werking voor alle aanvragen ingediend vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe KB. Voorheen diende de arbeidsvermindering met 1/5de te worden opgenomen in periodes van 3 maanden.

Een – allicht ongewild – gevolg van deze wijziging is dat wie voorheen één of meerdere periodes van 3 maanden arbeidsvermindering met 1/5de opgenomen heeft zijn volle 15 maanden niet kan uitputten.

Ik geef een concreet voorbeeld. Een jonge ouder heeft in de maanden januari tot juni 2005 een arbeidsvermindering met 1/5de opgenomen. Het was aanvankelijk de bedoeling om dat ook aan te vragen voor de periodes januari tot juni 2006 en januari tot maart 2007. Door de nieuwe regeling kan dit echter niet meer. Het is vrij duidelijk dat de persoon in kwestie met betrekking tot 2006 dit wel voor 5 maanden kan aanvragen, maar in het licht van de letterlijke tekst van het nieuwe KB is het zeer betwistbaar of deze persoon begin 2007 aanspraak kan maken op de resterende vier maanden.

Mijns inziens was het beter geweest om het KB niet zonder meer in werking te laten treden vanaf de aanvraag tot ouderschapsverlof, maar vanaf de eerste aanvraag tot ouderschapsverlof voor eenzelfde kind.

Daarom had ik graag volgende twee vragen gesteld.

Is het correct dat iemand die voorheen reeds arbeidsvermindering met 1/5de opgenomen heeft zijn of haar 15 maanden niet ten volle kan uitputten?

Bent u eventueel bereid om dit recht te zetten in een wijziging van het KB?

06.02 Joseph Arens (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, le 15 avril dernier, le Conseil des ministres décidait de porter le congé parental à quatre mois au lieu de trois, de relever l'âge des enfants à six ans au lieu de quatre et d'augmenter l'allocation d'une centaine d'euros environ. Ces éléments ont été diffusés par voie de presse et étaient annoncés pour cet été.

Ma question a été déposée le 26 juillet et peut-être qu'entre cette date et aujourd'hui, le gouvernement a pu concrétiser les mesures qu'il a annoncées.

En fait, des personnes ont contacté le service d'interruption de carrière et, si on leur a bien annoncé que l'allocation a été revue à la hausse, il n'en était pas de même pour les deux autres mesures. On a dit aux parents qui ont fait cette demande que l'entrée en vigueur

06.01 Bart Tommelein (VLD): Depuis l'entrée en vigueur de l'arrêté royal du 15 juillet 2005, les réductions d'un cinquième dans le cadre du congé parental doivent être prises en périodes de cinq mois. Il semble toutefois que les personnes ayant déjà pris des périodes de trois mois avant l'entrée en vigueur de l'arrêté royal ne puissent plus bénéficier de l'ensemble de la période autorisée de quinze mois. Il s'agit sans doute d'un effet indésirable de la nouvelle réglementation.

Ne serait-il pas préférable de postposer la prise d'effet de l'arrêté royal au moment de la première demande de congé parental pour le même enfant?

Est-il exact que les personnes ayant déjà pris une réduction d'un cinquième ne peuvent pas prendre les quinze mois complets? La ministre modifiera-t-elle l'arrêté royal?

06.02 Joseph Arens (cdH): Op de ministerraad van 15 april jongstleden werd een pakket maatregelen in verband met het ouderschapsverlof goedgekeurd. Twee van die maatregelen zouden echter niet worden uitgevoerd. Het gaat meer bepaald om de verhoging van de leeftijdsgrens tot zes jaar en de verlenging van het verlof tot vier maanden. Uiteindelijk blijft enkel de verhoging van de uitkering met een honderdtal euro overeind. Kan u een stand van zaken geven?

des deux autres mesures restait un énorme point d'interrogation.

Deux mois se sont écoulés depuis le dépôt de ma question. Ces mesures sont-elles entrées en vigueur? Si non, pouvez-vous m'informer de la date d'entrée en vigueur de ces deux mesures annoncées par la presse au mois de juillet?

06.03 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is niet de bedoeling dat werknemers met een vijfde ouderschapsverlof een deel van hun krediet verliezen door de nieuwe regeling.

We hadden dat zelf ook vastgesteld en er werd daarvoor een oplossing gevonden op de Ministerraad van 30 september. We hebben een ontwerp van koninklijk besluit opgesteld dat de situatie rechtzet. De oplossing die wij naar voren schuiven, is een beetje anders dan de oplossing die u voorstelt in uw vraag. Maar ik vermoed dat u er ook tevreden mee zult zijn.

Het ontwerp van koninklijk besluit laat werknemers die een deel van hun krediet dreigen te verliezen toe een keer af te wijken van de minimumperiode van vijf maanden waarbij ze telkens een een vijfde-verlof moeten opnemen zodat ze hun krediet volledig kunnen uitputten.

Het ontwerp van koninklijk besluit zal dezelfde datum van inwerkingtreding hebben als het koninklijk besluit dat de nieuwe regeling invoert. Er zullen dus geen leemtes ontstaan. Het zal dus voor iedereen geregeld zijn.

De reden waarom we voor die oplossing hebben gekozen en niet voor de oplossing die u voorstelt, is het feit dat uw oplossing wat meer nazicht bij de RVA zou vergen en dat de oude en nieuwe regeling dan een tijdje naast mekaar zouden bestaan. Dat zou een beetje ingewikkelder zijn. De voornaamste reden is dat personen die nog onder de oude regeling vallen niet zouden kunnen genieten van de nieuwe toegekende voordelen, zoals het kunnen opnemen van het ouderschapsverlof tot hun kind zes jaar oud is in plaats van tot vier jaar en de kortere periodes waarin halftijds ouderschapsverlof kan worden opgenomen.

We hebben deze oplossing goedgekeurd in de Ministerraad van 30 september om ervoor te zorgen dat iedereen alle rechten krijgt van de nieuwe regeling en niets zou verliezen wanneer ze nog uit de oude regeling stammen en niet alle verlof hebben uitgeput.

Au Conseil des ministres d'Ostende en 2004, il a été décidé d'élargir le congé parental. Nous y avons examiné l'augmentation de l'allocation, le relèvement de la limite d'âge et l'extension de la durée. La notification mentionnait explicitement que les propositions seraient transmises au CNT qui pourrait formuler des propositions alternatives. Le CNT a exprimé de telles propositions, qui ont été intégrées dans le projet gouvernemental.

L'extension de la durée a été supprimée en faveur de l'augmentation des allocations pour tous les congés thématiques et des mesures particulières pour les familles monoparentales.

06.03 **Freya Van den Bossche**, ministre: Il ne s'agit pas de faire perdre une partie de leur congé parental aux travailleurs. Une solution a été trouvée au sein du conseil des ministres dès le 30 septembre: les travailleurs qui risquent de perdre une partie de leur congé peuvent déroger une fois à la règle des cinq mois. Un projet d'arrêté royal est donc prêt et entrera en vigueur le même jour que l'arrêté royal instaurant la nouvelle réglementation.

La réglementation proposée par M. Tommelein aurait exigé un contrôle trop important au sein de l'ONEM. Par ailleurs, quelques parents ne pourraient alors pas bénéficier des avantages de la nouvelle réglementation, tels l'augmentation de la limite d'âge de l'enfant à six ans pour bénéficier du congé parental et le raccourcissement des périodes au cours desquelles le temps partiel est autorisé.

In overeenstemming met de voorstellen van de NAR, aan wie de drie maatregelen moesten worden voorgelegd, werd ervoor geopteerd de duur van het ouderschapsverlof niet te verlengen, maar eerder het bedrag van de uitkeringen op te trekken en bijzondere maatregelen voor eenoudergezinnen uit te vaardigen. Die nieuwe maatregelen zijn van toepassing

Les projets d'arrêtés royaux ont été, en principe, approuvés au Conseil des ministres du 15 avril 2005. Les arrêtés royaux ont été promulgués le 15 juillet et publiés au Moniteur belge le 28 juillet. Toutes les allocations ont été relevées à partir du 1er juillet. Les nouveaux droits en matière de congé parental et de congé pour soins sont d'application depuis la date de publication, c'est-à-dire le 28 juillet. C'était la seule manière d'agir légalement. Il n'y a donc aucun retard dans la mise en œuvre de la mesure.

sinds 28 juli, de datum van hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

06.04 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uw oplossing en het nieuwe KB komen vooral tegemoet aan het probleem, zoals u hebt voorspeld. Ik ben daar zeer blij mee.

06.04 Bart Tommelein (VLD): Je me réjouis de ce que le problème soit résolu.

06.05 Joseph Arens (cdH): Monsieur le président, si j'ai bien compris Mme la ministre, l'allocation a effectivement été relevée depuis le 1er juillet. Donc, cela est acquis. Mais ce qui n'a pas bougé, ce sont les quatre mois au lieu des trois. Vous n'avez pas agi au niveau de l'extension de la durée. Cela reste donc 3 mois.

06.05 Joseph Arens (cdH): Het verlof blijft dus beperkt tot drie maanden.

06.06 Freya Van den Bossche, ministre: On a demandé l'avis du CNT. Nous avons un budget assez élevé. Nous avons deux possibilités. Soit concentrer le budget afin de permettre de recevoir 100 euros de plus à la fin du mois lorsque l'on prend un congé parental, ce qui allait rendre ces congés plus accessibles pour un plus grand nombre de personnes. Soit d'élargir la période mais alors, il n'y avait plus beaucoup d'argent à donner comme allocation pour ceux qui prennent un congé parental.

06.06 Minister Freya Van den Bossche: Via de verhoging van de vergoeding hebben we de verloven aantrekkelijker willen maken.

06.07 Joseph Arens (cdH): Donc aucune extension?

06.08 Freya Van den Bossche, ministre: Sauf pour les familles monoparentales. Il y a des exceptions mais l'extension n'est pas une règle générale.

06.09 Joseph Arens (cdH): Je suis déçu de voir que la mesure n'est pas généralisée. Je pense qu'il serait intéressant de voir ce qui se passe dans certains pays voisins au niveau des congés parentaux.

06.09 Joseph Arens (cdH): We zouden een voorbeeld moeten nemen aan wat er in andere landen gebeurt.

06.10 Freya Van den Bossche, ministre: Je suis en faveur. Une prochaine fois, lorsque nous aurons un budget, nous élargirons encore cela. Mais on avance pas à pas.

06.11 Joseph Arens (cdH): Je pense que c'est fondamental et qu'il faut tout mettre en œuvre pour permettre, aux hommes et aux femmes qui le désirent, de prendre des congés parentaux.

06.11 Joseph Arens (cdH): Men moet alles in het werk stellen opdat de mannen en vrouwen die dat wensen, ouderschapsverlof kunnen nemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de juridische knelpunten inzake telewerken" (nr. 8039)

07 Question de Mme Maggie De Block à la ministre de l'Emploi sur "les problèmes juridiques liés au télétravail" (n° 8039)

07.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u merkt dat mijn leven na het reces nog niet is gewijzigd. Inderdaad, woensdagochtend houd ik nog steeds spreekuur alvorens mij naar de Kamer te haasten. Dat is goed voor de adrenaline.

07.02 Minister Freya Van den Bossche: Voor de patiënten of voor u?

07.03 Maggie De Block (VLD): Voor mij, mevrouw de minister.

Mevrouw de minister, het verheugt mij dat u reeds een tijdje opnieuw in volle vorm bent. Wellicht kent u goed de problematiek van de werkende ouders.

07.04 Minister Freya Van den Bossche: Absoluut.

07.05 Maggie De Block (VLD): Ik wil niet seksistisch zijn. Ik kom nog eens terug, mevrouw de minister, op de nog steeds bestaande juridische knelpunten inzake telewerken.

Vlak voor uw bevalling antwoordde u op een van mijn vragen dat het ontwerp van koninklijk besluit dat de praktische toepassingsproblemen van het ARAB bij telewerken uit de wereld moest helpen, bijna klaar was. Het moest nog door een aantal werkgroepen worden besproken, maar dat zou niet lang meer duren. U kondigde aan het ontwerp van KB voor te leggen aan de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming om het nadien voor te leggen aan de Ministerraad. U sprak van voor of na het reces. Door uw iets vroegere bevalling had ik begrepen dat de indiening zou worden uitgesteld. U beloofde ons de tekst van het ontwerp van KB te bezorgen.

Mevrouw de minister, van mijn kant had ik u beloofd op deze problematiek terug te komen in september. We zijn begin oktober.

07.06 Minister Freya Van den Bossche: U hebt geen woord gehouden.

07.07 Maggie De Block (VLD): Dat was onmogelijk, mevrouw de minister. Ik heb mijn vraag drie weken geleden ingediend.

Intussen kregen de sociale partners tot juli 2005 de tijd om het raamakkoord dat de Europese sociale partners drie jaar geleden hebben gesloten, om te zetten in een CAO. Op 26 mei bereikten zij een akkoord over een voorontwerp van CAO.

Ik heb een aantal vragen opnieuw schriftelijk geformuleerd. U kent de knelpunten.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot het KB? Is het klaar? Zult u het indienen? Wat is, behoudens ongevallen, de timing? Kunt u een overzicht geven van het aantal concrete punten dat u in het ontwerp van KB kunt regelen? Wanneer zal het KB gepubliceerd kunnen worden en geïmplementeerd op de werkvloer?

Mijn vraag heeft een actueel aspect, mevrouw de minister. Voor vrijdag is een staking aangekondigd.

07.05 Maggie De Block (VLD): Avant les vacances, la ministre avait annoncé que le projet d'arrêté royal destiné à résoudre les problèmes relatifs à la mise en oeuvre pratique du RGPT en matière de télétravail, était presque au point. Et elle nous en avait promis le texte.

07.07 Maggie De Block (VLD): Entre temps, les partenaires sociaux ont obtenu jusqu'en juillet 2005 pour transposer sous la forme d'une CCT l'accord cadre conclu à ce propos il y a trois ans entre les partenaires sociaux européens. Ils ont conclu un accord sur l'avant-projet le 26 mai.

L'arrêté royal est prêt? Quel échéancier la ministre a-t-elle arrêté? Ma question est du reste très actuelle puisque les syndicats ont annoncé une grève pour vendredi.

07.08 Minister **Freya Van den Bossche**: (...)

07.09 **Maggie De Block** (VLD): Weliswaar niet, mevrouw de minister, maar het zou een oplossing zijn voor een aantal mensen, mochten zij een of meer dagen per week thuis kunnen werken, in plaats van uren op het perron te slijten, hopen op een trein, of het verkeer in de knoei te rijden. Voor een aantal mensen kan een paar dagen per week telewerken een oplossing zijn.

07.10 Minister **Freya Van den Bossche**: (...)

07.11 **Maggie De Block** (VLD): Dat niet, mevrouw de minister maar het is een opmerking terzake.

Er zijn – zoals we weten – nog tal van mogelijkheden om het op de werkvloer te implementeren. Naar mijn aanvoelen gaat het een beetje te traag. Iedereen zegt dat het in een aantal gevallen gebruikt zou kunnen worden, maar het gaat vrij traag. Dat is bij omwentelingen natuurlijk dikwijls zo, zeker op de arbeidsvloer en zeker indien er rekening dient te worden gehouden met meerdere actoren op het veld. Ik geef dat toe, maar wil u door het uiten van mijn ongenoegen een extra adrenalinestoot geven om aan het KB te werken.

07.12 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, welke oplossingen proberen wij naar voren te schuiven in het ontwerp van KB? Er zijn vier oplossingen. Ten eerste een regeling voor verplichte risicoanalyse. Ten tweede een regeling waarbij de toepassing van het ARAB wordt versoepeld en waarbij rechten en plichten van de werkgever en werknemer duidelijk worden bepaald. Ten derde een betrokkenheid van het Comité voor Preventie en Bescherming, voorzien in ondernemingen waar telewerk wordt toegepast. Ten vierde het regelen van het gebruik van arbeidsmiddelen bij telewerk. Dat zijn de vier aspecten die geregeld dienden te worden en die terug te vinden zijn in het ontwerp van KB.

Mijn bedoeling is mijn planning op 14 oktober voor te leggen aan de Ministerraad en om dan parallel andere organen te consulteren, zoals de commissie, de Hoge Raad, enzovoort. De sociale partners in de NAR hebben een ontwerp van CAO opgesteld ter omzetting van het Europese raamakkoord. Zij hebben er de laatste keer over vergaderd op 3 oktober. Eind oktober zal het ontwerp van CAO ter goedkeuring voorliggen aan de Raad.

Als die CAO er komt, moeten er ook een aantal wettelijke bepalingen tot stand komen, onder andere in de arbeidsovereenkomstenwet. De NAR zal daarover nog een officieel advies formuleren, samen met de CAO. We zullen niet wachten op het officiële advies om alvast aan de slag te gaan en na te gaan welke wetswijzigingen nodig zijn en hoeveel tijd die in beslag zullen nemen. Een dringende regeling is immers noodzakelijk, u heeft gelijk. De situatie vandaag is absurd: vele mensen die thuiswerken doen dat in omstandigheden die niet stroken met de wettelijke bepalingen. Er moet dus snel een antwoord worden gegeven.

07.13 **Maggie De Block** (VLD): Ik ben blij dat u het op 14 oktober zal voorleggen aan de Ministerraad. U deelt mede parallel advies te zullen vragen aan andere organen, maar voor het parlementair reces meende ik begrepen te hebben dat u dat al gedaan zou hebben

07.09 **Maggie De Block** (VLD): Non, mais le télétravail permettrait aux travailleurs de gagner beaucoup de temps.

07.11 **Maggie De Block** (VLD): Je considère que nous ne progressons pas assez vite sur le plan du télétravail et c'est la raison pour laquelle je vous fais part, une fois de plus, de mon insatisfaction.

07.12 **Freya Van den Bossche**, ministre: L'arrêté royal comporte quatre éléments importants: une analyse des risques obligatoire, un assouplissement de l'application du RGPT, la participation du Comité de prévention et de protection et l'utilisation d'outils de travail dans le cadre du télétravail. Je soumettrai le projet d'arrêté royal au Conseil des Ministres le 14 octobre et je consulterai dans le même temps les organes concernés.

Les partenaires sociaux ont rédigé un projet de CCT en vue de la transposition de l'accord-cadre européen. Ce projet sera soumis pour approbation au Conseil National du Travail fin octobre. Si la CCT voit le jour, il en résultera automatiquement une série de modifications légales. Nous n'attendons pas l'approbation de la CCT pour envisager les démarches légales à accomplir.

07.13 **Maggie De Block** (VLD): La ministre ne consulterait-elle pas les organes concernés avant de soumettre le projet au Conseil des

alvorens u naar de Ministerraad zou gaan.

07.14 Minister **Freya Van den Bossche**: Het zijn verschillende zaken. Enerzijds kan je hier en daar polsen om te bekijken waar we best kunnen uitkomen en anderzijds is er het aanvragen van het officiële advies, en dat doe je op het moment dat het in de Ministerraad wordt goedgekeurd. Dat was beter eind juni nog gebeurd.

07.15 **Maggie De Block** (VLD): Maar nu is iedereen toch aan het werk. Wat de aanpassing van het ontwerp van CAO betreft, ben ik blij dat u zegt dat dat met de nodige spoed zal gebeuren. Het advies van de NAR zal nuttig zijn, er kan dan nog bijgestuurd worden. Door onze ervaring met adviezen van de NAR weten we echter dat zij nogal wat adviezen te geven hebben en dat er enkele maanden kunnen verstrijken. Ik herinner me dat de vrijwilligers en ikzelf steeds zaten te wachten op die NAR-adviezen. Dat is geen kritiek op de NAR, er liggen daar immers vele dossiers die grondig worden onderzocht. Ik ben blij dat u er niet op zult wachten – u kan achteraf immers nog bijsturen – en dat u er de nodige vaart achter zult zetten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Maggie De Block** aan de minister van Werk over "de aanpassing van de anti-pestwetgeving" (nr. 8086)

- de heer **Guy D'haeseleer** aan de minister van Werk over "de efficiëntie van de anti-pestwet" (nr. 8327)

08 **Questions jointes de**

- Mme **Maggie De Block** à la ministre de l'Emploi sur "l'adaptation de la législation anti-harcèlement" (n° 8086)

- M. **Guy D'haeseleer** à la ministre de l'Emploi sur "l'efficacité de la loi contre le harcèlement au travail" (n° 8327)

08.01 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dit is een wetgeving die geërfd werd door uw voorganger en u erfde ze ook. Drie weken geleden had ik nogmaals de inspiratie om daarop terug te komen. Ik ben eigenlijk blij, want dit weekend heb ik in de kranten een aantal artikels gelezen naar aanleiding van het afstuderen in Leuven van ongeveer dertien preventieadviseurs. Daarin werd door iemand aan de bel getrokken in verband met het feit dat de nadruk bij de anti-pestwetgeving zou moeten liggen op de preventie tegen pesten in de bedrijven, op een goede sfeer, een collegiale sfeer, zoals hier in het Parlement zou ik bijna zeggen. Dat zou het pesten preventief verhinderen.

De VLD heeft met het preventieve deel nooit problemen gehad. Het is echter wel spijtig dat dit zo slecht geïmplementeerd wordt in de bedrijven.

Wij hadden een aantal concrete vragen geuit. De prioritaire punten daarin waren de volgende.

Ten eerste was er het omkeren van de omgekeerde bewijslast en het vervangen daarvan door een gedeelde bewijslast. U zegt steeds dat u daaraan een andere interpretatie geeft. De wet is echter de wet.

Ten tweede was er het onmogelijk maken van een te grote

ministres?

07.14 **Freya Van den Bossche**, ministre: Il est préférable de demander un avis officiel au moment où le Conseil des ministres se prononce sur le projet.

07.15 **Maggie De Block** (VLD): Je me félicite d'entendre que la ministre compte prendre rapidement les mesures nécessaires en vue de la transposition de la CCT sur le plan légal.

08.01 **Maggie De Block** (VLD): A l'occasion de la remise de leur diplôme à treize conseillers en prévention, les auteurs de différents articles de presse soulignaient qu'en ce qui concerne la législation sur le harcèlement, l'accent devrait être mis sur la création d'une bonne ambiance au sein des entreprises, ce qui permettrait de lutter préventivement contre le fléau du harcèlement. Le volet prévention ne nous a jamais posé problème mais sa mise en oeuvre dans les entreprises laisse à désirer. Nous avons posé des questions concrètes à ce sujet mais du fait des remaniements ministériels, la situation a peu évolué. Nous avons aussi déposé des propositions de loi. Le ministre voulait envisager une évaluation mais celle-ci a une nouvelle fois

ontslagbescherming. Men moet het niet onmogelijk maken voor iedereen, maar er moet een beperking komen van het inroepen van die ontslagbescherming. Dat kan immers ook gebruikt worden naar aanleiding van evaluaties enzovoort.

Ten derde was er het nakomen van de belofte die uw voorgangster gedaan heeft, tot tweemaal toe, dat de implementatie van die anti-pestwet geen extra kosten zou mogen teweegbrengen. Het zou integendeel het absentisme moeten verminderd hebben. Het zou voor de bedrijven dus een win-winsituatie moeten geweest zijn.

Ondertussen gebeurde er niet veel. Dat was niet uw fout. Dat kwam ook door de ministerwissels uit het verleden. Ik heb twee wetsvoorstellen ingediend. Het eerste was om de gedeelde bewijslast in te voeren en om de omgekeerde bewijslast daardoor te vervangen. Het tweede was om een blijvende permanente tweejaarlijkse evaluatie te vragen.

U had te kennen gegeven opnieuw een evaluatie te willen overwegen. Daarop is echter ook weer uitstel gekomen. Ik herinner mij dat ik daarover een vraag gesteld heb in september van vorig jaar. Wij zijn nu weer een jaar verder. Mevrouw de minister, ik trek aan de bel omdat wij binnen twee jaar, of liever binnen twee weken, waarschijnlijk terug ministerwissels zullen hebben. Het is een breiwerk dat opgestart wordt en waarbij men dan vier keer van wol verandert. De pull wordt er niet mooier op daardoor. Daarom kom ik er toch nog een keer op terug.

Ik had de volgende concrete vragen.

Hoeveel zaken zijn er bij de arbeidsrechtbank lopende? Dat is natuurlijk de laatste stap en men moet dat vermijden, maar ik wilde het toch graag weten.

Hoeveel klachten werden er in de periode van juni 2004 tot juni 2005 ingediend?

Welke concrete opvolging hebt u gegeven aan de adviezen van de werknemers- en werkgeversorganisaties uit het NAR-advies van 1 juni 2004?

Bent u van plan om bij te sturen? Zo ja, op welke concrete punten wilt u dat doen?

Wilt u nog een initiatief nemen tot evaluatie? Welke concrete werkwijze en termijn stelt u voor?

Overweegt u om die voorstellen te bespreken inzake de gedeelde bewijslast en een evaluatie om de twee jaar?

08.02 **Guy D'haeseleer** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de antipest-wet heeft sinds haar ontstaan zeer hard onder vuur gelegen en werd door een aantal spelers op het terrein meermaals als onwerkbaar betiteld.

Mijn aandacht werd getrokken door een uitspraak van de heer Jan Baten, adviseur-generaal bij de Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk, die zegt dat de antipestwet wel een nobel

été reportée. Or, de nouveaux remaniements ministériels pourraient intervenir dans deux semaines.

Combien d'affaires sont pendantes auprès du tribunal du travail? Combien de plaintes ont été introduites entre juin 2004 et juin 2005? Quelle suite le ministre a-t-il donné à l'avis du CNT du 1er juin 2004? Quels points concrets le ministre a-t-il l'intention de corriger? Une initiative sera-t-elle encore prise en matière d'évaluation? Comment se déroulera-t-elle? Le ministre a-t-il l'intention d'examiner les propositions de loi sur le partage de la charge de la preuve et sur une évaluation biennale?

08.02 **Guy D'haeseleer** (Vlaams Belang): La loi contre le harcèlement a été critiquée dès son élaboration. Plusieurs acteurs de terrain l'ont à plusieurs reprises qualifiée d'inapplicable.

M. Baten, conseiller général à la

initiatief was, maar dat zij duidelijk haar doel voorbijschiet. Hij haalt ook een aantal problemen aan. Hij zegt onder andere dat tegen eind 2000 bedrijven verplicht waren om een preventieadviseur in dienst te nemen. Volgens zijn onderzoeken stelt hij vast dat daaraan niet wordt voldaan. Hij zegt ook dat maar 5% van de bedrijven een interne preventieadviseur heeft, dat er over het algemeen in de bedrijven geen sprake is van een preventiebeleid en dat de externe preventieadviseurs die in dienst genomen worden enkel optreden als er effectief moeilijkheden zijn.

Hij heeft ook de kostprijs van de preventieadviseurs aangehaald als belangrijke reden waarom bedrijven afhaken inzake een preventiebeleid. Hij haalt bedragen aan van 2.500 euro om een risicoanalyse uit te voeren. Ik kan mij indenken dat bedrijven daar wat tegenop zien. Hij zegt dat het ontbreken van een sanctiemechanisme voor bedrijven die geen inspanningen doen en de problematiek van het pesten minimaliseren of ontkennen uiteraard maken dat een en ander weinig afdwingbaar wordt.

De kritieken van iemand die het zeer goed kan weten, vanuit de top van de administratie, zijn niet min. Ik heb dan ook de volgende vragen.

Ten eerste, gaat u akkoord met de bewering van uw adviseur-generaal dat de wetgeving haar doel voorbijschiet?

Ten tweede, wat is de stand van zaken op het terrein inzake de implementering van de wetgeving?

Ten derde, kunt u een overzicht geven van het aantal klachten en procedures dat momenteel lopende is als gevolg van de toepassing van de wet?

Ten vierde, het is duidelijk dat de wet op een aantal punten zal moeten worden aangepast. Deze aanpassingen werden ook, zoals mevrouw De Block reeds heeft gezegd, al meerdere malen in het vooruitzicht gesteld, maar er komt niets van. Ik herinner mij de laatste keer dat de problematiek in het Parlement ter sprake is gekomen. Toen werd het voorjaar van 2005 vooropgesteld als het moment waarop concrete voorstellen tot aanpassingen zouden worden gedaan, maar tot nu toe hebben wij daarvan nog niets kunnen merken. Welke wijzigingen zitten in de pijplijn en wanneer zullen die toegevoegd worden?

08.03 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de FOD WASO ontvangt van de griffie een kopie van de vonnissen. We hebben op dit moment 55 vonnissen van arbeidsrechtbanken en 8 van arbeidshoven. De FOD krijgt geen informatie over het aantal lopende betwistingen. Als u daarover meer te weten wilt komen, moet u bij mijn collega van Justitie zijn.

Ik kan wel melden dat er bij de directies Basistoezicht op dit moment 68 dossiers zijn ingediend door arbeidsauditeurs in de periode van 1 januari 2005 tot 31 juli 2005. Door de hervorming van de vijf diensten Medische Inspectie naar de tien afdelingen Basistoezicht is het niet mogelijk om het aantal klachten per medische inspectie te geven. Sinds 2005 is er op mijn vraag een nieuwe registratie van klachten zodat er meer en betere informatie over kan ontstaan. De

direction générale Contrôle du bien-être au travail, a récemment déclaré que la loi sur le harcèlement moral n'atteignait pas son objectif. Selon lui, 5% à peine des entreprises disposent d'un conseiller interne en prévention et peu d'entre elles ont élaboré une politique de prévention. En outre, les conseillers externes en prévention n'interviennent que lorsque des problèmes sont effectivement signalés. Les entreprises reculent souvent devant le coût lié à la fonction de conseiller en prévention. Ainsi, elles devraient déboursier pas moins de 2.500 euros pour l'établissement d'une analyse de risques. En outre, aucun mécanisme de sanction n'a été prévu pour pénaliser les entreprises qui ne prennent pas au sérieux les cas de harcèlement.

La ministre adhère-t-elle à l'analyse de M. Baten? La loi est-elle correctement mise en œuvre? La ministre pourrait-elle fournir un aperçu du nombre de plaintes introduites depuis l'entrée en vigueur de la loi? Quand la loi sera-t-elle adaptée, comme cela a déjà été annoncé à plusieurs reprises?

08.03 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le greffe adresse systématiquement au SPF Emploi, Travail et Concertation sociale une copie des jugements. Le SPF a ainsi reçu jusqu'ici cinquante-cinq jugements de tribunaux du travail et huit de cours du travail. Mais le SPF n'est pas informé du nombre de contestations en cours. Au cours de la période du 1er janvier 2005 au 31 juillet 2005, 68 dossiers ont été introduits auprès des directions Contrôle de base.

statistieken zijn verzameld in een document dat ik u bij voorkeur overhandig. Ik vermoed dat u niet van mij verlangt dat ik het voorlees.

Het advies van de NAR over de anti-pestwet is verdeeld. Het zal sowieso niet gemakkelijk zijn om een compromis te zoeken tussen de verschillende visies. Er zijn een aantal punten waarover de partners gelijkgestemd zijn. Wij hebben overlegd om te weten te komen op welke manier we die adviezen concreet vorm kunnen geven.

Ten eerste, meer aandacht aan primaire preventie. Dit is iets wat ook door de administratie wordt geopperd. Er moet veel preventiever worden gewerkt. Het mag niet te ver komen. Nu is alles te veel toegespitst op klachten en procedures na klachten terwijl de wet maar één doel heeft, namelijk zorgen dat er niet wordt gepest. Men moet dus veel vroeger tussenbeide komen. Dit is het belangrijkste punt dat we nu moeten veranderen. Iedereen is het hierover eens. Dit luik is absoluut versterkt in mijn voorstellen.

Ik kom dan bij het curatieve aspect. Wat als het al zover is gekomen dat mensen een probleem hebben? Ook dan weer moet een interne, informele procedure de voorrang krijgen op een externe procedure. Ook hier grijpt men te snel naar de externe procedure en dat is niet nodig. We merken dat de beste resultaten worden verkregen wanneer er intern een oplossing wordt gezocht. Men moet dus sneller tussenbeide komen en intern, in het bedrijf, een oplossing zoeken. Dit leidt vaak tot oplossingen die iedereen tevreden stellen. Eens men extern gaat, is het bijna onmogelijk geworden om nog voor een goede oplossing te zorgen.

Ook belangrijk is om de rol van de Inspectie terug te focussen op hun eigenlijke taak. De Inspectie moet de naleving van de wet controleren en niet zelf beginnen bemiddelen. De Inspectie moet terug focussen op de eigenlijke taak. Ook dat werd opgenomen in het voorstel.

Ten slotte werd, alweer binnen hetzelfde perspectief, gehoor gegeven aan de vraag naar een bemiddelingsprocedure bij de administratie voor de aanstelling van een preventieadviseur. Ook daar weer moet er worden bemiddeld en geprobeerd om de zaak zo snel mogelijk op te lossen, vooraleer het tot klachten en officiële tussenkomsten komt.

De uitwerking van de oplossingen is gebeurd in samenwerking met de betrokkenen, al moet de tekst die we nu hebben gemaakt natuurlijk nog eens door hen worden bekeken. We hebben de oplossingen niet zomaar bedacht. We zijn niet over een nacht ijs gegaan. De tekst – we hebben de oplossingen nu ook op papier – wil ik, voor ik de wettekst indien, graag nog eens laten afoetsen bij de sociale partners en ook door mijn collega's. Bij de formulering werd immers soms met een of andere gevoeligheid te weinig rekening gehouden.

Dat is allemaal heel binnenkort klaar.

Mijn tekst is klaar. Ik vermoed ook dat de tekst beantwoordt aan de voornaamste verzuchtingen en dat hij niet op weerstand zal stuiten. Alleen, het is een moeilijk dossier. Dat zegt u zelf ook. Ik wil dan ook niet uitsluiten dat, wanneer ik de tekst aan iedereen toon, er hier en daar nog een opmerking is.

De tekst zal dus, wat mij betreft, heel snel afgewerkt zijn. Ik zie mijn

En raison du fait que les cinq services Inspection Médicale ont été transformés en dix sections Contrôle de base, il m'est impossible de vous communiquer le nombre exact de réclamations par Inspection Médicale. Depuis cette année, l'enregistrement des réclamations est amélioré. Je remettrai aux auteurs de questions un document comportant les statistiques requises.

Le CNT est partagé sur la loi anti-harcèlement. Des concertations portant sur la meilleure façon de mettre en pratique son avis sont en cours actuellement.

Il est impératif de prêter une attention accrue à la prévention primaire. Aujourd'hui, tout est encore trop axé sur les réclamations et les procédures subséquentes. Il faut absolument agir beaucoup plus en amont.

Lorsqu'un problème de harcèlement se pose effectivement, les personnes concernées recourent encore trop souvent à une procédure externe au lieu de rechercher une solution interne, informelle. Quand, dans le milieu professionnel, on tente de résoudre le problème de harcèlement soi-même, les chances de réussite sont beaucoup plus importantes. Et à l'inverse, une fois que la procédure externe est entamée, les chances de trouver une solution satisfaisante pour tous sont sensiblement plus réduites.

L'inspection doit se recentrer davantage sur sa mission prioritaire, c'est-à-dire contrôler le respect de la loi et non jouer elle-même un rôle de médiation.

Plusieurs solutions ont été imaginées pour résoudre autant que possible les situations à problèmes. Mon administration a rédigé un texte qui sera soumis à tous les partenaires avant le dépôt du projet de loi. Je pense que le

werk immers als zijnde achter de rug.

Ik weet dat de bewijslast door velen wordt aanzien als een omgekeerde bewijslast. Dat was nooit de bedoeling. De bedoeling was een gedeelde bewijslast te creëren door de introductie van de met reden omklede klacht. Het is nodig om ook in de bijsturing beter te definiëren wat een met reden omklede klacht is. U heeft immers gelijk, wanneer u zegt dat de indruk kan ontstaan dat het gaat om omgekeerde bewijslast, indien niet duidelijk wordt vermeld – en ook geen inhoud heeft – wat een met reden omklede klacht is.

De klachten moeten dus beter onderbouwd zijn – dat staat ook in het voorstel –, waardoor de gedeelde bewijslast explicieter wordt. Dat is mijn bedoeling. Ik weet dat dit initieel ook de bedoeling was. Het is blijkbaar enigszins anders uitgedraaid, wat niet de bedoeling was. We gaan de gedeelde bewijslast dus expliciteren.

Ik vermoed dat ik daarmee aan uw bezorgdheid tegemoet kan komen.

Met de implementering van deze wet op het terrein nemen sommige ondernemingen natuurlijk meer initiatieven dan anderen. De ene is daarin vooruitstrevender dan de andere, ook efficiënter dan de andere. We moeten dat erkennen. Er zijn nog ondernemingen waar dit niet werkt zoals het zou moeten werken. Ondernemingen hebben ook de keuze tussen externe of interne preventieadviseurs. Ik zou mij niet blind staren op die 5% omdat die 5% voornamelijk zal gaan over grotere bedrijven met natuurlijk heel veel personeelsleden. Die 5% aan bedrijven is helemaal niet meer eenzelfde proportioneel aandeel als we het hebben over hoeveel personeelsleden er binnen het bedrijf een preventieadviseur hebben. Kleine bedrijven doen al gauw een beroep op iemand extern omwille van de kosten natuurlijk. Een groot bedrijf kan al gauw iemand voltijds daarvoor inschakelen. Voor een klein bedrijf is dat vaak onbegonnen werk. Het is ook niet altijd gemakkelijk om die taak te geven aan iemand die dat nog moet combineren met andere taken waarbij die dan op een andere manier moet omgaan met collega's. Ik denk dat het dus voor kleinere bedrijven niet zo onlogisch is dat ze vaak naar externe adviseurs grijpen.

Zo kom ik tot de kostprijs die heel anders is afhankelijk van het soort bedrijf dat een risicoanalyse vraagt. Het ene bedrijf is het andere niet. Er bestaat ook gelukkig een vrije markt waar prijzen kunnen vergeleken worden. Ik denk dat in principe, als de markt zijn werk doet, er toch voor moet worden gezorgd dat de prijzen overeenkomen met wat zoiets daadwerkelijk kost. Voor een bedrijf als Sidmar is een risicoanalyse natuurlijk van een gans andere aard dan voor de kleinere KMO om de hoek. De prijzen zullen dus navenant zijn. Ook daar waar men extra expertise aan de dag moet leggen kan het al eens duurder zijn. Ik denk dat ik daarmee op uw vragen heb geantwoord.

08.04 Maggie De Block (VLD): Dank u wel, mevrouw de minister. Ik ben blij dat er toch enige bijsturing gaat gebeuren. Ik zie aan de cijfers dat Brussel er echt wel met kop en schouders bovenuit steekt. In Brussel worden meer dan vier keer meer klachten ingediend dan elders. Er zijn zo nog van die uitschieters. Ik weet niet met wat dat te maken heeft. Heeft dat misschien te maken met een rare interpretatie van de teksten van die wet waarbij er een soort omgekeerde reactie

texte fera rapidement l'objet d'un consensus.

Un des aménagements consiste à mieux définir la plainte motivée, afin de faciliter le partage de la charge de la preuve. Il faut éviter de donner à penser que la charge de la preuve est renversée. Le texte prévoira dès lors explicitement la charge de la preuve partagée.

Certaines entreprises prennent évidemment plus d'initiatives que d'autres. Le système ne fonctionne pas partout comme prévu. De plus, les entreprises peuvent opter pour des conseillers en prévention externes ou internes. Les 5% ne sont guère significatifs, ce sont de grandes sociétés et il s'agit dans ce cas de travailleurs nettement plus nombreux, les petites entreprises font plus souvent appel à des conseillers externes. Si la logique du marché intervient, le coût d'une analyse des risques doit correspondre aux coûts réels mais ceux-ci diffèrent bien sûr aussi en fonction du type d'entreprise.

08.04 Maggie De Block (VLD): Je me réjouis des aménagements annoncés. Les plaintes sont quatre fois plus nombreuses à Bruxelles qu'ailleurs. J'ignore ce qui explique ce phénomène, ainsi que d'autres aberrances. La loi est

bestaat? Ik weet het niet.

aussi détournée.

Ik geef een voorbeeld van een ploegbaas bij wie iemand 's morgens al hinkelend en pikkend op de werkvloer toekwam en zei dat hij ging zeggen dat het een arbeidsongeval was. De ploegbaas zei dat dit niet kon omdat hij zo toegekomen was en hij het voorval dus niet in het bedrijf had voorgehad. Een arbeidsongeval zou dan een valse verklaring zijn. De ploegbaas moet dan alle preventieve maatregelen gaan uitleggen. Als die werknemer thuis gevallen is, dan kan hij naar de dokter gaan en zich laten verzorgen maar dan is het natuurlijk wel geen arbeidsongeval. Het was ook niet onderweg gebeurd.

Drie dagen later diende de betrokken werknemer klacht in wegens pesten op het werk. Hij stelde dat men hem daarin niet wilde dekken en dat een ander dat ook doet. Hij heeft dus eigenlijk geen been om op te staan maar toch wordt die ploegbaas geroepen naar de juridische dienst van het OCMW van Brussel omdat er een klacht tegen hem is en een procedure in gang moet worden gezet. Ik vroeg hem of hij dan inzage in de klacht had gekregen maar hij zei van niet, dat was via via, via zevenhonderd indianenverhalen. Ik zei hem dat dit niet ging en dat hij de tekst moest lezen. Eerst moet gezegd worden wat de klacht tegen hem is en wat zijn versie van de feiten is. Dan moet de procedure in gang worden gezet. Dat sleept al vier maand aan waarbij de ene tegen de andere niet meer spreekt, op een werf waar men inzake veiligheid toch afspraken moet maken.

De **voorzitter**: Wij hebben hier een procedure voor de replieken. Dat betekent dat u uw repliek in één of twee minuten moet afronden.

08.05 Maggie De Block (VLD): Ik weet het. Wij weten ook wat de wettekst is. Wij weten ook wat de bedoeling van mevrouw Onkelinx is. Ik zie ze nog zo voor mij: "prévention, prévention..." Ja, dat is zo, maar de tekst wordt zo niet gelezen. De tekst wordt zo niet geïnterpreteerd en dat geeft op de werkvloer meer ongenoegen, meer pesterijen dan zou moeten. Dan is er iets verkeerd aan de wet. Daar moet u, als opvolger van de opvolger, iets aan doen. Dat is geen dankbare taak. Ik heb dat ook nooit gezegd. Maar ik ben blij dat u het wil doen.

08.05 Maggie De Block (VLD): "Le renversement de la charge de la preuve" m'est toujours apparu comme une formulation malheureuse. Il est regrettable de l'avoir inscrit dans une loi.

Ik wil het nog twee seconden hebben over de definitie van "omgekeerde bewijslast." Ik heb dat altijd een verkeerde woordkeuze gevonden. Het omkeren van de bewijslast is echt iets juridisch. Ik heb dat toen nog aan – ik zou bijna zeggen "wijlen" – Hugo Coveliers gevraagd, als jurist. Ik ben geen juriste. Ik heb het hem gevraagd. Die omgekeerde bewijslast in een wet zetten was zeer ongelukkig. En daar blijf ik bij!

08.06 Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik ben even blij als mevrouw De Block maar ik ga geen voorbeelden aanhalen, om het debat niet langer te rekken.

Ik wil wel nog zeggen dat, specifiek wat de "met reden omklede klacht" betreft, het een positieve zaak is dat daar meer aandacht aan wordt besteed en dat er beter bepaald zal worden hoe dat begrip juist omschreven en ingevuld moet worden, zodat de ontslagbescherming toch voor sommige mensen niet als doel gesteld kan worden.

Mevrouw de minister, u hebt een aantal klemtonen vermeld in welke

08.06 Guy D'haeseleer (Vlaams Belang): Il est utile de mieux définir la notion de "plainte motivée" car l'objectif ne peut pas être la protection contre le licenciement.

Des aménagements avaient déjà été annoncés précédemment. J'espère qu'il n'y aura pas dans deux semaines un nouveau

zin u de wetgeving zult aanpassen. U hebt gezegd: wij kunnen zeer snel gaan; mijn werk is volbracht. Die aanpassingen zijn al een aantal keren aangekondigd. Wij hebben een aantal ministerwissels gehad. Over veertien dagen zullen wij opnieuw een ministerwissel krijgen. Ik hoop dat wij dan niet opnieuw zullen moeten vaststellen dat er weer een nieuwe minister op uw departement komt. Stel u voor dat de heer Verwilghen minister van Werk wordt... Of misschien zal het dan toch wat vooruitgaan, want ik meen dat die man al zodanig veel gepest is de jongste tijd dat zijn eerste beleidsdaad de aanpassing van die anti-pestwet zou zijn. Ik kijk dus met veel belangstelling uit naar...

Ik meen dat hij zelfs de "met reden omklede klacht" zal afschaffen! Maar goed, wij kijken met veel aandacht uit naar de wijzigingen die u in het Parlement zult indienen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 8183 van mevrouw Barzin wordt op haar verzoek uitgesteld.

09 **Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de minister van Werk over "het pleegzorgverlof" (nr. 8279)**
09 **Question de Mme Greet van Gool à la ministre de l'Emploi sur "le congé en cas de placement familial" (n° 8279)**

09.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, naar ondertussen jaarlijkse gewoonte staat deze week in het teken van de pleegzorg waarin men aandacht vraagt voor de problematiek van de pleegzorg. Vorig jaar werd tijdens de week van de pleegzorg mijn wetsvoorstel over de invoering van een pleegzorgverlof besproken. De bedoeling van zo'n verlof is, naar analogie van het adoptieverlof ook aan pleegouders een bijzonder verlof toe te kennen wanneer zij een pleegkind in hun gezin willen opnemen. Dit verlof kan gebruikt worden indien contact met de dienst pleegzorg en de jeugdrechtbank nodig is.

Tijdens de bespreking van het voorstel en later hebt u verklaard positief te staan tegenover de invoering van een specifieke regeling voor pleegouders en dat u uw administratie opdracht zou geven om dit verder te onderzoeken en uit te werken.

Mevrouw de minister, graag verneem ik de stand van zaken in dit dossier.

09.02 **Minister Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, in juni heb ik overleg gepleegd met de federatie voor pleegzorg en een aantal mogelijkheden besproken. De federatie had zelf een voorstel. Ik heb dat laten onderzoeken. Het is interessant maar vooral complex in vergelijking tot het aantal dagen. Het is wenselijk te overleggen over een meer eenvoudig systeem dat alsnog tegemoetkomt aan de reële noden.

Volgens mij hebben pleegouders vooral nood aan punctueel verlof dat voortvloeit uit de specifieke omstandigheden van pleegzorg. Het aantal gewenste dagen is eerder beperkt. Men moet zich evenwel af en toe kunnen vrijmaken. Vandaag doen pleegouders een beroep op verlof om dwingende redenen, op zorgverlof, dit laatste alleen als het kind werkelijk bij de pleegouders inwoont. Ze kunnen het verlof om dwingende redenen niet gebruiken voor omstandigheden die eigen

changement à la tête du département. Nous attendons avec impatience les modifications.

09.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Ma proposition de loi relative à l'instauration d'un congé d'accueil a été examinée l'année dernière, lors de la semaine du placement familial. Cette loi vise à octroyer un congé spécial aux ménages qui accueillent un enfant. Ils peuvent utiliser ce congé pour se rendre au service du placement familial et au tribunal de la jeunesse.

Lors des discussions, la ministre a annoncé que son administration allait examiner et arrêter une réglementation. Où en est le dossier?

09.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: J'ai examiné quelques possibilités avec la 'Federatie Pleegzorg'. La fédération a elle-même formulé une proposition, intéressante mais complexe.

Les parents d'accueil ont besoin d'un nombre limité de jours de congé pour mener des activités propres au placement familial. Ils recourent aujourd'hui au congé pour raisons impérieuses mais ils ne peuvent le faire pour une visite au service d'aide à la jeunesse.

zijn aan pleegzorg zoals bezoek aan de dienst bijzondere jeugdzorg. Hiervoor en voor gebeurtenissen van klein verlet moeten pleegouders thans beroep doen op gewoon betaald verlof.

Er is een piste waarbij naar analogie van het verlof om dwingende redenen een verlof om sociale redenen wordt gecreëerd. Het gaat over een aantal dagen per jaar. De werknemer zou er beroep op kunnen doen indien hij aan de voorwaarden voldoet. Het toepassingsgebied is beperkt tot pleegouders. De in aanmerking komende gebeurtenissen moeten in het KB nader omschreven worden. Ik denk aan bezoeken van de jeugdrechtbank, een aantal redenen zoals bij klein verlet.

Zoals verlof om dwingende redenen zal het pleegverlof onbezoldigd zijn. Ik wil nu reeds een antwoord geven op de praktische noodzaak maar kan nog geen antwoord geven vanuit budgettaire vlak. Ik wil absoluut niet uitsluiten dat in de toekomst ook dit soort verlof budgettaire consequenties moet kunnen krijgen.

Uw vraag is, mijns inziens, of men een aantal dagen verlof kan opnemen. Die vraag kan snel geregeld worden. Daarvoor hebt u mijn toezegging.

09.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord en vooral voor het feit dat ze werk heeft gemaakt van dit dossier en dat een oplossing zal worden uitgewerkt.

Ik vermoed dat het verlof in de loop van 2006 zal kunnen worden ingevoerd. Dat zal afhangen van de verdere procedure en stappen die nog genomen moeten worden.

Het gaat effectief over punctueel verlof. Dat aan een specifiek verlof wordt gewerkt, is goed nieuws voor de pleegouders. Hierdoor zullen deze mensen niet altijd hun gewoon verlof moeten opnemen. Dit is zeker belangrijk omdat pleegouders vrijwilligers zijn. De federatie en de diensten heeft de grootste moeite om pleegouders te vinden. Dit is, mijns inziens, een belangrijk initiatief om de stap naar pleegouderschap te zetten. Ik dank de minister voor haar inspanningen terzake.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Werk over "de werkonwilligheid van sommige werkzoekenden" (nr. 8333)

10 Question de Mme Maggie De Block à la ministre de l'Emploi sur "le refus délibéré de certains demandeurs d'emploi d'accepter un emploi" (n° 8333)

10.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uit de cijfers van de RVA blijkt dat in de eerste zes maanden van dit jaar 15% meer werkzoekenden een sanctie heeft opgelopen in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Een van de redenen van de sanctie is de term 'werkonwilligheid'. De stijging van het aantal sancties mag dan geen goed nieuws zijn en geen doel op zichzelf, ze is waarschijnlijk wel te wijten aan het feit dat het controlesysteem van de RVA versterkt werd. Mogelijk is het ook een teken dat het systeem vroeger minder sterk de werkonwilligen eruit kon kammen.

Des jours de congé doivent être utilisés à cet effet.

Une possibilité consiste à instaurer un congé pour raisons sociales. Celui-ci devrait alors figurer dans l'arrêté royal et être non rémunéré. Il n'est pas exclu que ce type de congé ait à l'avenir une incidence budgétaire. Je m'engage à ce que ce dossier soit traité rapidement.

09.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Je remercie la ministre d'œuvrer à une solution. Je suppose que ce congé spécifique pourra être instauré en 2006. Il est important d'encourager les gens à devenir parents d'accueil.

10.01 Maggie De Block (VLD): Il ressort des chiffres de l'ONEM qu'au cours des six premiers mois de cette année, le nombre de demandeurs d'emploi sanctionnés, notamment pour refus de travailler, a augmenté de quinze pour cent par rapport à la même époque de l'année dernière. Cette augmentation s'explique

Het spreekt voor zich dat, als er sprake is van werkonwilligheid, we niet alle werkzoekenden over dezelfde kam mogen scheren. Niettemin rijst een aantal problemen. Zo hebben wij onder andere vernomen via een zaakvoerder van een groot warenhuis dat de sollicitanten de job soms enkel onder druk van de VDAB of RVA aanvaardden, maar dan zo snel mogelijk – na een dag of enkele uren – zeggen dat ze het werk niet aankunnen, omdat ze een slechte schouder of rug hebben. Vervolgens tonen zij met het klassieke doktersbriefje aan dat het werk, dat zij moesten aannemen, voor hen te zwaar is. Dat is niet zoals het hoort. Het gaat om werkonwilligheid als men zich om zogezegde medische redenen aan het werk onttrekt. Die zaakvoerder zegt me dat werkgevers niet beginnen aan die rataplan, maar het doktersbriefje aannemen en vervolgens het C4-formulier aanpassen.

Dergelijke praktijken zouden mijns inziens niet mogen gebeuren. Ik heb dan ook een aantal vragen.

Erkent u dat er momenteel een probleem is met de werkonwillige werkzoekenden? Kan men in de cijfers degenen terugvinden die medische redenen invoeren om een bepaald werk niet te kunnen uitvoeren en die dan na een paar dagen het werk laten staan? Vindt u, zoals ik, dat dit een vorm van sociale fraude is, die op een of andere manier zou moeten bestreden of voorkomen worden? Nogmaals, ik wil geen heksenjacht ontketen.

Zult u aan de RVA eventueel de opdracht geven om zulke gevallen in de toekomst te onderzoeken en om het een beetje verdacht te vinden als een werkzoekende na lange tijd van werkloosheid een zeer korte periode van tewerkstelling aanvaardt en zich dan terug aanmeldt met een ontslagbrief wegens ziekte of lichamelijke ongeschiktheid? Zult u daarvoor instructies geven?

Zult u eventueel initiatieven nemen opdat de werkgevers niet langer zouden gedwongen worden om een foute motivering op het ontslagformulier te zetten? Zou dat beter kunnen gecontroleerd worden? Kan er een correctere motivering van het ontslag van een werkzoekende die na zeer korte periode terug ontslagen worden, gemaakt worden of voorgesteld worden?

10.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de beoordeling of iemand wel of niet arbeidsongeschikt is, is natuurlijk een medisch probleem. Bij twijfel aan de vaststelling van de behandelende geneesheer kan een werkgever een controlearts inschakelen. Dat is belangrijk om te weten. Wanneer er een vermoeden is dat die vaststelling niet juist is, kan een controlearts ingeschakeld worden.

Ik kan mij als minister natuurlijk niet boven het oordeel van artsen stellen. Als er meningsverschillen zijn, dan bestaan daarvoor gewoon de procedures.

Betwisting van een arbeidsongeschiktheid tijdens een lopend contract is een zaak van werkgever en werknemer. Indien de betrokken werknemer achteraf opnieuw werkloos wordt en op dat ogenblik arbeidsgeschikt is, dan primeert dat. Het is ook niet mogelijk om naderhand nog een uitspraak te doen over de arbeidsgeschiktheid

probablement par l'amélioration du système de contrôle.

Plusieurs problèmes ont été identifiés. Ainsi certains demandeurs d'emploi refusent un travail en invoquant des raisons médicales.

Le ministre reconnaît-il le problème des demandeurs d'emploi réfractaires? Dispose-t-on de chiffres sur les chômeurs qui invoquent une raison médicale pour abandonner leur emploi après quelques jours? Le ministre considère-t-il qu'il s'agit là d'une forme de fraude sociale?

L'ONEM mènera-t-elle une enquête à ce sujet? Des initiatives seront-elles prises pour éviter que les employeurs ne soient contraints de mentionner un faux motif sur le formulaire de licenciement? Pourrait-on renforcer les contrôles à ce niveau?

10.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: L'évaluation de l'incapacité de travail relève du domaine médical. En cas de doute, un médecin contrôleur peut intervenir selon les procédures définies.

La contestation d'une incapacité de travail pendant un contrat de travail en cours concerne l'employeur et son travailleur. Si le travailleur devient ensuite chômeur alors qu'il n'est pas en incapacité de travail, c'est ce dernier aspect qui prime. Aucune décision relative à l'incapacité de travail ne peut

tijdens een afgesloten ziekteperiode.

Ik kan niet als scheidsrechter optreden tussen werkgever en werknemer als er betwisting bestaat over arbeidsongeschiktheid. Als een werknemer arbeidsgeschikt is op een moment dat hij aanspraak maakt op uitkeringen als werkloze, dan stellen zich op dat vlak geen problemen. Ten opzichte van de werkloosheidsverzekering moet de RVA bijvoorbeeld zelf geen medisch onderzoek laten doen.

De werkgever moet de correcte redenen van ontslag meedelen op het formulier C4. Op het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen door de werkgever, die aanleiding kunnen geven tot de betaling van uitkeringen waarop geen aanspraak kan gemaakt worden, staan sancties. Natuurlijk moet dat bestraft worden. Natuurlijk kan dat niet. Dat spreekt voor zich.

De RVA neemt ook vandaag reeds contact op met de werkgever wanneer er twijfel is of wanneer er onduidelijkheid bestaat over de reden van ontslag. De RVA doet dat. Als zij twijfelen of als het geheel niet zo duidelijk is, dan nemen ze contact op met de werkgever. De RVA probeert daar toch wel rekening te houden met mogelijke situaties zoals u die aanhaalt.

10.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u zegt dat controleartsen kunnen worden gestuurd. Misschien wordt daarvan nog te weinig gebruik gemaakt uit schrik dat dit teveel zal kosten. Na het geven van de C4 kan er natuurlijk geen controlearts meer worden gestuurd.

Ik ben blij dat de RVA met de nodige omzichtigheid controles daarop doet. Hij zal dat waarschijnlijk niet in cijfermatig materiaal omzetten, of wel?

10.04 Minister Freya Van den Bossche: Neen.

10.05 Maggie De Block (VLD): Het zou misschien interessant zijn, mocht de RVA dat in de toekomst wel doen. Op het moment dat iemand een betrekking aanvaardt, zou zijn of haar gezondheidstoestand hem of haar immers in staat moeten stellen om het werk uit te voeren. Als hij of zij dan na een paar uur of na één dag al zoveel klachten vertoont dat hij of zij het werk niet kan doen, is er ook iets fout bij de aanwerving en bij het nemen van de betrekking, tenzij deze mensen werkelijk niet in staat zijn om het werk te doen. Zij werden in dat geval niet goed begeleid. In het andere geval is het zwaar. Elke tempoversnelling in het leven valt zwaar, als iemand juist uit vakantie komt. De eerste dag is niet de beste dag, wanneer iemand opnieuw begint te werken.

10.06 Minister Freya Van den Bossche: Mijn eerste dag in de commissie daarentegen ...

De **voorzitter:** Daarvan hebben we niets gemerkt. We hebben niet gemerkt dat u in een dipje zit, mevrouw De Block.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

être prise a posteriori sur une période de maladie terminée.

Je ne puis intervenir en qualité d'arbitre entre l'employeur et le travailleur.

L'employeur doit mentionner la raison exacte du licenciement sur le formulaire C4. Toute déclaration fausse ou incomplète peut et doit être sanctionnée. En cas de doute sur le motif du licenciement, l'ONEM prend aujourd'hui déjà contact avec l'employeur.

10.03 Maggie De Block (VLD): Peut-être recourt-on trop peu au médecin-contrôle pour une question de coût. Après délivrance d'un document C4, le médecin-contrôle ne peut bien sûr plus intervenir. Je me félicite de ce que l'ONEM opère des contrôles. Existe-t-il des chiffres à ce sujet?

10.04 Freya Van den Bossche, ministre: Non.

10.05 Maggie De Block (VLD): De tels chiffres seraient pourtant intéressants. Il n'est pas normal que quelqu'un soit apte à exécuter un travail mais ne le soit plus quelques heures ou un jour plus tard.

De **voorzitter**: Collega's, daarmee is de zitting gesloten. Volgende week is er geen commissievergadering, omdat de plenaire vergadering bijeenkomt. De week erna ziet het ernaar uit dat we een heel drukke agenda zullen hebben en daarom dinsdag en woensdag zullen samenkomen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.33 uur.

La réunion publique de commission est levée à 11.33 heures.